

LIESHOUT

Sociaal-economische schets van het
ruilverkavelingsgebied ten noordwesten van Helmond

L7
1203

VERSLAGEN NO. 120

Februari 1965

65/522

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
LIJST VAN BIJLAGEN	4
WOORD VOORAF	5
INLEIDING	7
HOOFDSTUK I	8
ALGEMEEN SOCIAAL-ECONOMISCHE ASPECTEN	8
§ 1. Bevolking	8
§ 2. Beroepsbevolking	10
§ 3. Forensisme	12
HOOFDSTUK II	14
ASPECTEN VAN DE AGRARISCH-ECONOMISCHE STRUCTUUR	14
§ 1. Hoofd- en nevenberoepen van de geregistreerden	14
§ 2. Bedrijfsgroottestructuur	16
§ 3. Wijzigingen in het aantal geregistreerden	19
§ 4. Verkaveling	21
§ 5. Eigendom en pacht	21
§ 6. Bedrijfsgebouwen en nutsvoorzieningen	22
HOOFDSTUK III	23
DE LANDBOUWBEDRIJVEN	23
§ 1. Bedrijfstype en grondgebruik	23
§ 2. Veehouderij	24
§ 3. Mechanisatie en arbeid	26
§ 4. Bedrijfsresultaten	28
HOOFDSTUK IV	29
ENKELE AGRARISCH-SOCIALE ASPECTEN	29
§ 1. De bedrijfshoofden	29
§ 2. Bedrijfsopvolging	30

LIJST VAN BIJLAGEN

1. Bevolking sinds 1910	33
2. Geboorten- en vestigingsoverschotten	34
3. Enige gegevens per gemeente	35
4. Mannelijke beroepsbevolking	36
5. Mannelijke beroepsbevolking naar bedrijfstak	37
6. Woonforenzen naar woongemeente en bedrijfstak	38
7. Woonforenzen naar reistijd	39
8. Woonforenzen naar vervoermiddel	40
9. Werkforenzen naar werkgemeente en bedrijfstak	41
10. Geregistreerde telplichtigen	42
11. Geregistreerden naar beroepsgroep en grootteklasse	43
12. Nevenberoepen van de B- en hoofdberoepen van de C-geregistreerden	44
13. Geregistreerden in groep D	45
14. Speciale bedrijven	46
15. De bedrijven ≥ 1 ha en de cultuurgrond (1910-1959)	47
16. Wijzigingen in het aantal geregistreerden (1959-1964)	48
17. Verdwenen geregistreerden (1959-1964)	49
18. Nieuw-geregistreerden (1959-1964)	50
19. Overdrachten in de periode 1959-1964	51
20. Omvang van het grondverkeer (1963-1964)	52
21. Verkaveling	53
22. Eigendom en pacht	54
23. Gepachte grond	55
24. Bedrijfsgebouwen	56
25. Veestalling en bedrijfsvoering	57
26. Varkensschuren en kippenhokken	58
27. Openbare nutsvoorzieningen	59
28. Ontwikkeling van het grondgebruik	60
29. Grondgebruik	61
30. Bouwlandgebruik	62
31. Grasland	63
32. Tuinbouwgewassen	64
33. Rundveehouderij	65
34. Melkkoeien	66
35. Melkproduktie	67
36. Varkenshouderij	68
37. Leghennen	69
38. Melkmachines	70
39. Trekkkracht op de bedrijven	71
40. Arbeidskrachten 1959 en 1964	72
41. Bedrijfsuitkomsten	73
42. Leeftijd van de bedrijfshoofden	74
43. Arbeidskrachten naar onderwijs	75
44. Bedrijfsopvolging	76
45. Meewerkende kinderen op landbouwbedrijven	77

WOORD VOORAF

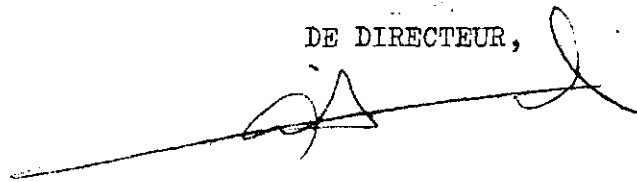
De Cultuurtechnische Dienst verzocht in juni 1964 het Landbouw-Economisch Instituut een sociaal-economische schets samen te stellen van de ruilverkaveling in voorbereiding "Lieshout". Deze schets is een uitwerking van en een toelichting op de bestaande statistische documentatie over het betrokken gebied.

Van de in deze schets vermelde gegevens maakt de Cultuurtechnische Dienst gebruik bij de voorbereidingswerkzaamheden voor de ruilverkaveling en de samenstelling van het rapport ex art. 34 van de Ruilverkavelingswet.

Het blok omvat het grootste deel van de gemeente Lieshout en voorts grote delen van de gemeenten Beek en Donk en Aarle-Rixtel, alsmede kleine delen van de gemeenten Stiphout, Nuenen, Son en Erp. De oppervlakte van het blok bedraagt + 3600 ha.

Dit Verslag is opgemaakt door de afdeling Streekonderzoek.

DE DIRECTEUR,

's-Gravenhage, februari 1965

(Prof.dr. A. Kraal)

INLEIDING

Het onderwerp van deze sociaal-economische schets is de in voorbereiding zijnde ruilverkaveling "Lieshout". Een zandgebied gelegen ten noordwesten van Helmond, volgens de indeling van landbouwgebieden in Nederland (1957) behorend tot het landbouwgebied de Meierij.

Het gebied omvat bijna de gehele gelijknamige gemeente alsmede grote delen van de gemeenten Aarle-Rixtel en Beek en Donk. Voorts zijn kleinere delen van de gemeenten Stiphout, Nuenen, Son en Erp bij deze ruilverkaveling betrokken. De begrenzing van het blok bestaat in het oosten uit de Zuid-Willemsvaart, terwijl in het noorden de bossen noordelijk van Mariahout en van de Boerdonksche Kampen en in het zuiden de z.g. Molenheide min of meer natuurlijke grenzen vormen. Opgemerkt dient verder dat het gebied in oost-west-richting wordt doorsneden door het Wilhelminakanaal, dat tussen Aarle-Rixtel en Beek en Donk in de Zuid-Willemsvaart uitmondt. Op bijgaande kaart 1) is de grens van het ruilverkavelingsgebied aangegeven alsmede de onderverdeling daarvan in de deelgebieden:

1. Aarle-Rixtel;
- 2/3. Beek;
4. Ruitersbroek (met Donkersvoort en Boerdonksche Kampen);
5. Lieshout;
6. Deenschenhoek (met Stad van Gerwen);
7. Mariahout.

Het statistische materiaal dat het belangrijkste bestanddeel van deze sociaal-economische schets vormt is verkregen uit individuele gegevens van alle in het blok wonende telplichtige geregistreerden (volgens maatstaven van het C.B.S.).

Dit betreft reeds bestaande statistische gegevens uit de landbouwtellingformulieren 1959 en 1964. Uitsluitend per gemeente voorhanden zijnde gegevens van algemene aard zijn o.a. verkregen uit de algemene volkstelling 1960, de volks- en beroepstelling 1947 en de woningtelling 1956.

Aangezien van diverse Brabantse ruilverkavelingsgebieden sociaal-economische schetsen zijn opgesteld is het mogelijk "Lieshout" met soortgelijke andere gebieden te vergelijken.

Hiervoor komen in aanmerking de ruilverkavelingsgebieden "Veghel-Erp" 2) dat grenst aan, en "Mierlo" 3) dat slechts op geringe afstand van "Lieshout" is gelegen. Bij de opstelling van deze sociaal-economische schets is daarom van gegevens uit genoemde L.E.I.-verslagen waar nodig en mogelijk gebruik gemaakt.

1) Opgenomen met toestemming van de Topografische Dienst. Reproductie van het kaartfragment is verboden.
2) Zie L.E.I.-verslagen No. 7 (1962).
3) Zie L.E.I.-verslagen No. 63 (1964).

HOOFDSTUK I

ALGEMEEN SOCIAAL-ECONOMISCHE ASPECTEN

Voor de beschouwing van de sociaal-economische aspecten van een bepaald gebied zijn in het algemeen alleen statistische gegevens per-gemeente voorhanden. Zoals uit de inleiding van deze schets reeds is gebleken bestaat de ruilverkaveling "Lieshout" uit onderdelen van zeven gemeenten. Hiervan zijn er slechts drie bijna geheel of voor een groter deel in het blok gelegen, nl. Aarle-Rixtel, Beek en Donk en Lieshout. Deze drie gemeenten hebben echter niet een zelfde karakter. Terwijl Lieshout meer agrarisch genoemd moet (of moest) worden zijn de beide andere gemeenten, mede als gevolg van reeds vroeger gevestigde industrieën, eerder als industrieel-agrarisch te bestempelen.

In verband met hun ligging nabij en tussen twee grote industrie-centra moet aan de woonfunctie van deze gemeenten, gezien het omvangrijke forensisme, meer dan gewone betekenis worden toegekend.

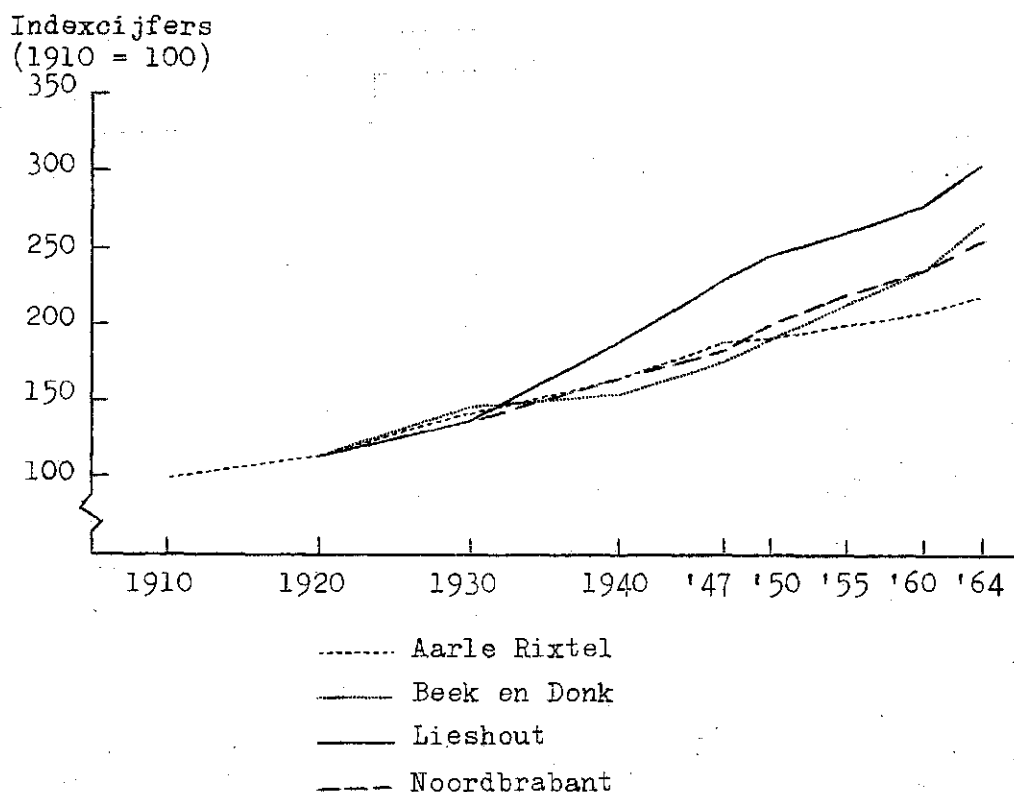
Omdat het statistisch niet mogelijk is het blok op zich te bezien zullen de beschouwingen in dit hoofdstuk aan de drie hier met name genoemde gemeenten worden gewijd.

§ 1. B e v o l k i n g (b i j l a g e n 1 t/m 3)

In alle drie gemeenten is het inwonertal sinds 1910 meer toegenomen dan het landelijk gemiddelde aantal inwoners. Het aantal inwoners van Lieshout en Beek en Donk nam tevens sneller toe dan het gemiddelde van de provincie. In Lieshout is het bevolkingscijfer sinds 1910 meer dan verdrievoudigd, een ontwikkeling welke pas in de jaren dertig is begonnen. Het groeitempo van Aarle-Rixtel blijft na de oorlog duidelijk bij dat van de beide andere gemeenten en de provincie ten achter. Deze gemeente vervult kennelijk niet de woonfunctie voor Helmond zoals dat de, eveneens aangrenzende, zuidwestelijk van Helmond gelegen gemeente Mierlo in sterke mate doet.

Grafiek 1

ONTWIKKELING VAN HET AANTAL INWONERS

De ontwikkeling van het aantal inwoners wordt bepaald door het geboortenoverschot (geboorten minus sterften) enerzijds en het vestigingsoverschot (vestigingen minus vertrek) of migratiesaldo anderzijds. De bevolkingsgroei in deze gemeenten is vooral toe te schrijven aan de hoge geboortenoverschotten. Niet in alle drie gemeenten vertoont de situatie van geboorten- en vestigingsoverschotten echter een zelfde beeld. In Aarle-Rixtel was tot 1930 en in de oorlogsjaren weliswaar een vestigingsoverschot, doch na 1946 een relatief sterker negatief migratiesaldo dan in de andere gemeenten. Dit gevoegd bij een relatief lager geboortenoverschot verklaart de minder sterke groei van deze gemeente. Beek en Donk had tot 1955 een vertrekoverschot, met name in de jaren dertig. Na 1955 is dit veranderd in een vestigingsoverschot; in deze gemeente is een aanzienlijk uitbreidingsplan gerealiseerd. In Lieshout overheerste

het vestigingsoverschot tot 1945, waarna een negatief migratiesaldo ontstond, dat na 1960 kennelijk weer afneemt.

Door de bevolkingstoename zijn, met name na 1947, alléén de kernen gegroeid.

De woningbouwpolitiek van de gemeenten is over het algemeen gericht op concentratie van de nieuwbouw in de dorpskernen met hun uitbreidingsplannen.

Tabel 1

INWONERS PER WIJK			
	Aantal inwoners		Index (1947 = 100)
	1947	1960	
Aarle-Rixtel: dorp	2377	2929	123
Verspr. h. Overbrug, Strijp en Laar	474	370	78
Beek	1318	2071	157
Donk	1960	2644	135
Donkersvoort	151	99	66
Lieshout	1673	2084	125
Mariahout	257	417	162
Deenschenhoek	271	249	92
Ginderdoor	318	251	79

Bron: C.B.S.-volks- en beroepstellingen

Mede hierdoor en ook door de vermindering van het aantal agrariërs is de bevolking in het landelijke gebied overal afgenomen.

§ 2. B e r o e p s b e v o l k i n g (b i j l a g e n 4 e n 5)

De ontwikkeling van het aantal mannelijke beroepspersonen in de periode 1947-1960 was in twee van de drie gemeenten ongeveer gelijk aan die van de totale bevolking. Alleen in Lieshout is, in deze periode de toename van de mannelijke beroepsbevolking minder sterk geweest dan die van de gehele bevolking.

De leeftijdsopbouw van de mannelijke beroepsbevolking heeft zich enigszins gewijzigd, het percentage werkers jonger dan 25 jaar is gedaald, terwijl dat van de 25-39-jarigen is gestegen. Later gaan werken en/of sterkere migratie van de jongeren zijn vermoedelijk wel de oorzaken van deze verschuivingen.

Tabel 2

LEEFTIJDOPBOUW MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING								
Gemeente		Totaal - aantal	Percentage in de leeftijd van					
			< 20	20-24	25-39	40-49	50-64	≥ 65
Aarle-Rixtel	1947	905	14	16	33	14	19	4
	1960	987	14	14	35	16	19	2
Beek en Donk	1947	1117	17	17	32	15	15	4
	1960	1451	13	15	38	16	16	2
Lieshout	1947	916	17	15	30	16	15	7
	1960	1031	14	16	36	16	16	2

Bron: C.B.S.-volks- en beroepstellingen.

In de beroepenstructuur zijn belangrijke veranderingen opgetreden. Dit betreft de landbouw welke absoluut en relatief minder is gaan betekenen en de industrie (inclusief bouwnijverheid) waarin het geheel van de toegenomen mannelijke beroepsbevolking alsmede de uit de landbouw afgevloede mannen werk hebben gevonden.

Tabel 3

MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING

Gemeente		Totaal-aantal	Percentage werkzaam in			
			de landbouw 1)	de nijverheid	handel en verkeer	overige bedr. takken
Aarle-Rixtel	1947	905	26	53	10	11
	1960	987	16	66	8	10
Beek en Donk	1947	1117	24	58	9	9
	1960	1451	14	70	7	9
Lieshout	1947	916	43	41	9	7
	1960	1031	25	60	6	9

1) Exclusief bosbouw en ontginning.

De vermindering van het aantal agrarische beroepspersonen was zeer sterk in Lieshout waar in 1947 nog 43% van de mannen in de landbouw werkten en in 1960 nog een kwart. Ook in de beide andere gemeenten is de betekenis van de landbouw aanzienlijk verminderd. Deze veranderingen zijn voornamelijk veroorzaakt door het aantal meewerkende boerenzoons dat in deze periode gehalveerd is. Ook het aantal landarbeiders is tot ongeveer de helft teruggelopen, doch dit had omdat het reeds zeer gering was veel minder betekenis. Voor het beroep landarbeider (in deze streken meest inwonende knechten) vermindert het animo, terwijl men anderzijds in de behoefte aan vreemd personeel tracht te voorzien door inschakeling van loonwerkers of eigen mechanisatie.

MANNELIJKE AGRARISCHE BEROEPSBEVOLKING

Tabel 4

		Aantal personen		Index (1947 = 100)
		1947 1)	1960	
Aarle-Rixtel	zelfstandigen	116	103	89
	meewerkende zoons	89	42	47
	arbeiders	29	16	55
Beek en Donk	zelfstandigen	139	130	94
	meewerkende zoons	92	53	58
	arbeiders	27	16	59
Lieshout	zelfstandigen	204	167	82
	meewerkende zoons	148	73	49
	arbeiders	30	13	43

1) Exclusief tijdelijk niet-werkend (Aarle-Rixtel 2, Beek en Donk 5, Lieshout 10).

Bron: C.B.S.-volks- en beroepstellingen.

Ook het aantal zelfstandigen (= bedrijven) is van 1947 tot 1960 verminderd, het meest in Lieshout (1,4% per jaar) en het minst in Beek en Donk ($\frac{1}{2}$ % per jaar). In het volgende hoofdstuk zal op al hetgeen verband houdt met wijzigingen in het aantal bedrijven nader worden ingegaan.

§ 3. Forensisme (bijlagen 6 t/m 9)

Als gevolg van de toeneming van de totale mannelijke beroepsbevolking enerzijds en de afnemning van de in de landbouw werkende mannen anderzijds is het aantal niet-agrarische beroepspersonen sterk gestegen. Het sinds 1947 toegenomen uitgaande forensenverkeer zou doen vermoeden dat de niet-agrarische werkgelegenheid hiermee geen gelijke tred heeft gehouden. Dit geldt echter niet voor alle gemeenten, want vooral in Beek en Donk en in mindere mate ook in Aarle-Rixtel is het aantal inkomende forenzen sterk toegenomen.

Tabel 5

FORENZENVERKEER ONDER DE MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING

Gemeente	In een andere gemeente werkzaam en 1)				Werkzaam in de woongemeente 1)	
	dagelijks heen en weer reizend		niet dagelijks heen en weer reizend			
	1947	1960	1947	1960	1947	1960
Aarle-Rixtel	38	44	1	11	61	45
Beek en Donk	16	25	4	6	80	69
Lieshout	18	37	1	9	81	54

1) In procenten van de mannelijke beroepsbevolking.

Bron: C.B.S.-volks- en beroepstellingen.

Het forenzenverkeer is dermate omvangrijk dat in 1960 in Aarle-Rixtel nog niet de helft en in Lieshout maar weinig meer dan de helft van de mannelijke beroepspersonen in de woongemeente werkte.

Behalve het omvangrijke uitgaande pendelen is ook het inkomende pendelen zeer belangrijk. Hierbij dient met name Beek en Donk genoemd te worden, waar door de daar gevestigde metaalindustrie, aanzienlijk meer inkomende dan uitgaande pendelaars zijn. In Aarle-Rixtel is de dagelijkse trek uit de gemeente even groot als die ernaar toe. In genoemde gemeenten is dus wel voldoende werkgelegenheid, doch kennelijk niet de meest geëigende voor de eigen inwoners.

Tabel 6

DAGFORENZEN

	Aantal dagelijks heen en weer reizende mannen				Meer uitgaande dan inkomende forenzen	
	woonforenzen 1)		werkforenzen 2)			
	1947	1960	1947	1960	1947	1960
Aarle-Rixtel	343	431	100	411	243	20
Beek en Donk	178	369	261	601	-83	-232
Lieshout	166	382	58	87	108	295

1) Wonend in de desbetreffende gemeente, elders werkend.

2) Werkend in de desbetreffende gemeente, elders wonend.

Bron: C.B.S.-volks- en beroepstellingen.

De meeste uitgaande (dag)forenzen werken in Helmond, hoewel ook Eindhoven met name voor de pendelaars uit Lieshout een belangrijke werkgemeente is. Ook tussen de gemeenten onderling bestaat een intensief forenzenverkeer, waarbij echter de industrieën in Beek en Donk de meeste aantrekkingskracht hebben.

Het overgrote deel van de woonforenzen werkt in de industrie. Aangezien de werkgemeenten doorgaans niet ver van de woonplaatsen zijn gelegen is de reistijd voor de meesten minder dan drie kwartier en begeeft men zich doorgaans per (brom)fiets of ook wel met de bus naar het werk.

De werkforenzen zijn meest afkomstig uit aangrenzende of niet veraf gelegen gemeenten, zij werken bijna allen in de industrie.

HOOFDSTUK II

ASPECTEN VAN DE AGRARISCH-ECONOMISCHE STRUCTUUR

§ 1. Hoofd- en nevenberoepen van de geregistreerden (bijlagen 10 t/m 14)

Als basis voor het statistisch materiaal zijn gebruikt de landbouwtellingformulieren van mei 1964 van alle 388 in het ruilverkavelingsgebied wonende geregistreerde telplichtigen. Per definitie zijn telplichtig degenen die in de land- en tuinbouw geheel of gedeeltelijk hun bestaan vinden en tevens:

- ten minste 1 ha cultuurgrond in gebruik hebben;
- dan wel een tuinbouwbedrijf uitoefenen (ongeacht de grootte);
- dan wel ten minste 1 rund, 1 fokvarken, 3 mestvarkens, 3 schapen of ten minste 51 hoenders of eenden houden.

Uit deze definitie valt al direct af te leiden dat niet alle geregistreerden hun hoofdbron van bestaan in de landbouw vinden, maar naast hun agrarische werkzaamheden een ander beroep uitoefenen, dan wel hun agrarische bedrijf als vrijetijdsbesteding hebben. Zoals gebruikelijk zijn de geregistreerden met behulp van plaatselijk goed bekende personen dan ook onderscheiden in de beroepsgroepen:

- A. uitsluitend landbouwer;
- B. landbouwers met een nevenberoep dat minder dan de helft van de arbeidstijd vereist;
- C. niet-agrariërs en landarbeiders met grondgebruik of veehouderij. In deze groep wordt minder dan de helft van de tijd aan het eigen agrarische bedrijf besteed;
- D. rustende boeren, tuinders of niet-agrariërs die nog enig grondgebruik hebben of vee aanhouden.

Voorts zijn enkele geregistreerden ondergebracht in een rubriek speciale bedrijven, omdat op deze bedrijven de bedrijfsvoering sterk afwijkt van het in dit gebied gangbare patroon. Het betreft voornamelijk tuinders en gespecialiseerde pluimvee- en/of varkenshouders, terwijl in deze groep ook kloosters e.d. zijn ondergebracht.

In tabel 7 wordt een overzicht gegeven van de indeling van de geregistreerden in beroepsgroepen en grootteklassen.

Tabel 7

GEREGISTREERDEN NAAR BEROEPSGROEP

	Aantal geregistreeerden						
	totaal	in de beroepsgroep					
		A	B	A+B	C	D	spec.
Zonder cultuurgrond	23	-	-	-	18	3	2
< 1 ha	32	-	-	-	15	14	3
1- 5 ha	76	6	4	10	34	17	15
5- 7 ha	40	30	4	34	4	2	-
7-10 ha	124	108	8	116	3	1	4
10-15 ha	75	72	2	74	1	-	-
≥ 15 ha	18	16	-	16	1	-	1
Totaal	388	232	18	250	76	37	25
Aarle-Rixtel	80	49	1	50	17	9	4
Beek	45	24	2	26	8	4	7
Donk 1)	11	1	-	1	7	2	1
Ruitersbroek	67	47	4	51	10	5	1
Lieshout	74	44	6	50	11	7	6
Deenschenhoek	41	23	2	25	10	4	2
Mariahout	70	44	3	47	13	6	4

- 1) Aanvankelijk bestond het voornemen de omgeving van Donk als apart deelgebied op te nemen; gezien de kleine aantallen grondgebruikers is dit gebied in de overige tabellen in deze schets bij Beek gevoegd.

Voor alle 388 geregistreeerden heeft 6% geen en 8% minder dan 1 ha cultuurgrond in gebruik; 29% behoort tot de beroepsgroepen C en D en 6% is speciaal bedrijf. In het meest zuidelijke deel van het gebied (Aarle-Axtel, Beek en Deenschenhoek) wonen relatief de meeste niet-agrariërs.

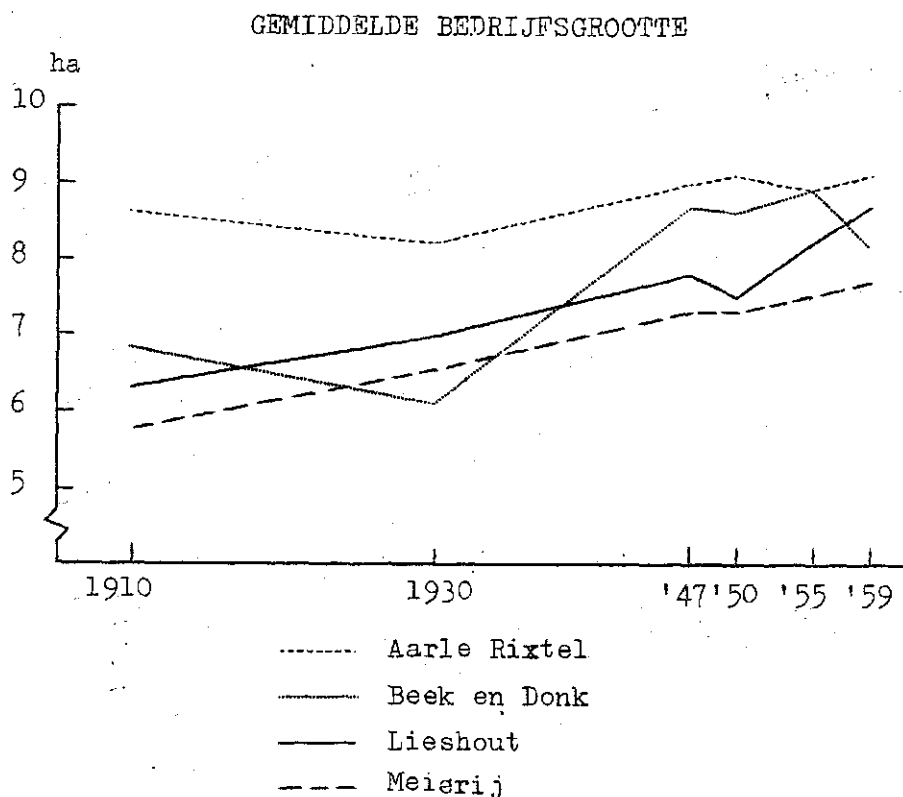
Aangezien het nevenberoep van de B-grondgebruikers meestal nauw verwant is aan de landbouw, terwijl daarnaast het landbouwbedrijf de meeste arbeidstijd vergt, zijn in het vervolg van deze schets de A- en B-grondgebruikers bij elkaar gevoegd en met de term "landbouwers" aangeduid. Driekwart (75%) van de grondgebruikers met 1 ha of meer cultuurgrond is landbouwer; dit geldt eveneens voor de meeste deelgebieden, echter niet voor Beek waar minder (59%) en Ruitersbroek waar meer (86%) landbouwers zijn.

Het merendeel van de C-geregistreeerden werkt in loondienst, voornamelijk als fabrieksarbeider, grondwerker e.d. Driekwart van de D-geregistreeerden zijn rustende boeren. De speciale bedrijven zijn sinds 1959 wat in aantal toegenomen als gevolg van de ontwikkeling van enkele meer op tuinbouw gespecialiseerde bedrijven waaruit deze groep voornamelijk bestaat; daarnaast is in de speciale groep ook nog een vijftal varkens- en kippenbedrijven opgenomen.

§ 2. Bedrijfsgroottestructuur (bijlagen 11 en 15)

Aan de hand van bestaand statistisch materiaal van het C.B.S. is voor de gemeenten als geheel een overzicht te geven van de ontwikkeling van het aantal bedrijven en de oppervlakte cultuurgrond van alle grondgebruikers ≥ 1 ha. Dezelfde cijfers van het landbouwgebied de "Meierij" zijn ter vergelijking opgenomen. Deze gegevens omvatten de periode 1910-1959, wat er nadien (1959-1964) in het ruilverkavelingsgebied als zodanig is veranderd wordt in de volgende paragraaf behandeld.

Grafiek 2

In deze halve eeuw is de gemiddelde bedrijfs grootte in alle drie gemeenten toegenomen. Het meest in Lieshout (2,4 ha), het minst in Aarle-Rixtel (0,4 ha) waar de bedrijven gemiddeld het grootst waren en nog zijn. In Beek en Donk is van 1955-1959 de gemiddelde bedrijfs grootte van alle grondgebruikers zelfs nog afgenomen.

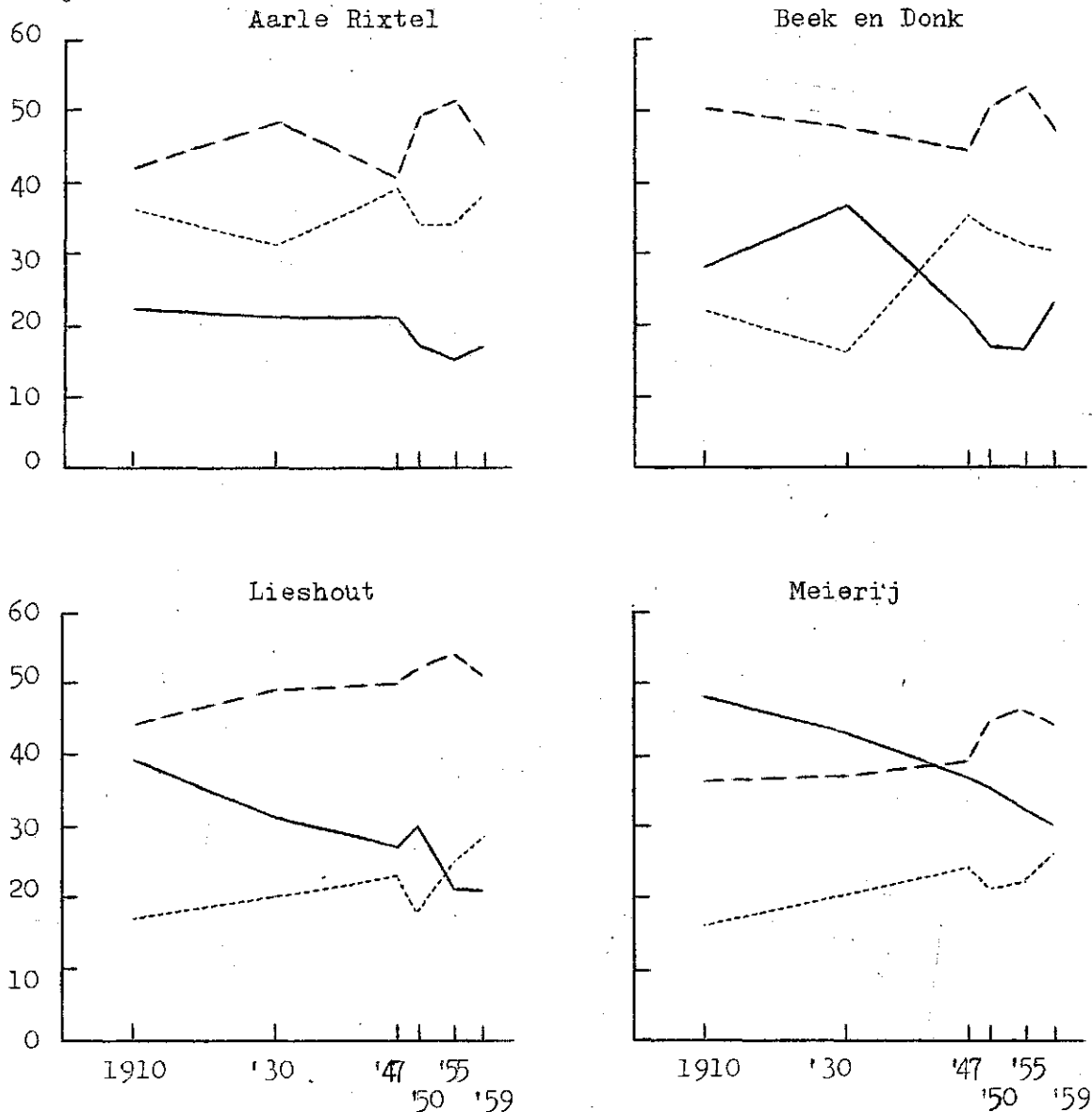
Het aantal bedrijven neemt sinds 1950 af, zij het in geringe mate. In twee gemeenten (Aarle-Rixtel en Beek en Donk) is het aantal bedrijven van 1910-1959 maar weinig veranderd en was aan het einde van deze

periode vrijwel even groot als aan het begin. Ook de oppervlakte cultuurgrond veranderde in deze gemeenten maar weinig. Een ander beeld vertoont de gemeente Lieshout, waar door ontginning het aantal bedrijven toenam, maar de oppervlakte cultuurgrond relatief nog sterker is uitgebreid. Hierdoor kon de gemiddelde bedrijfsgrootte aanzienlijk toenemen. Overigens liggen enkele grotere ontginningsbedrijven uit deze gemeente buiten de ruilverkavelingsbloksgrens.

Grafiek 3

ONTWIKKELING VAN DE BEDRIJFSGROOTTESTRUCTUUR
PERCENTAGE BEDRIJVEN PER GROOTTEKLASSE

Percentage
bedrijven

— 1 - 5 ha
- - - 5 - 10 ha
... ≥ 10 ha

Pas sinds 1955 is de tendentie merkbaar van een vermindering van het grote aantal bedrijven in de grootteklasse 5-10 ha ten gunste van de grotere bedrijven.

Opgemerkt dient nog te worden dat in kleine gemeenten, als de onderhavige, kleine absolute veranderingen in de verhoudingscijfers grote schommelingen kunnen teweegbrengen.

Na de beschouwing over de historische ontwikkeling moet ook de huidige structuur van de bedrijfsgrootte in het blok worden gezien.

Van de landbouwbedrijven is bijna twee derde (64%) kleiner dan 10 ha en slechts 6% groter dan 15 ha. Vooral in deelgebied Lieshout zijn veel kleine bedrijven.

Tabel 8

BEDRIJFSGROOTTESTRUCTUUR 1)

	Percentage bedrijven in de grootteklasse			
	1-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	≥ 15 ha
Aarle-Rixtel	-	56	36	8
Beek	7	59	30	4
Ruitersbroek	6	49	33	12
Lieshout	2	80	14	4
Deenschenhoek	4	56	40	-
Mariahout	6	58	30	6
Ruilverkavelingsgebied	4	60	30	6

1) Landbouwers

Bron: landbouwteilingformulieren 1964.

De sterke concentratie van bedrijven in de grootteklasse van 5-10 ha is normaal in deze streek. Ook de aangrenzende ruilverkavelingsgebieden vertonen een soortgelijk beeld.

Het ruilverkavelingsblok is dus een gebied met overwegend kleine bedrijven; de gemiddelde oppervlakte cultuurgrond van de landbouwbedrijven bedraagt 9,6 ha. Het aantal bedrijven van 1-10 ha per 1000 ha cultuurgrond (een samenvattend kengetal van de bedrijfsgroottestructuur) bedraagt 67. Dit wijst eveneens op een overwegen van het kleine bedrijf, terwijl het hoge cijfer voor deelgebied Lieshout nogmaals onderstreept dat in dit gebied de meeste kleine bedrijven zijn gelegen.

GEMIDDELDE BEDRIJFSGROOTTE

Tabel 9

	Aantal bedrijven ≥ 1 ha	Oppervlakte cultuurgrond ≥ 1 ha in ha	Gemiddelde bedrijfsgrootte in ha	Aantal bedrijven van 1-10 ha per 1000 ha cultuurgrond
Landbouwers:				
Aarle-Rixtel	50	512	10,2	55
Beek	27	245	9,1	73
Ruitersbroek	51	521	10,2	54
Lieshout	50	450	9,0	91
Deenschenhoek	25	241	9,6	62
Mariahout	47	430	9,1	70
Alle landbouwers	250	2399	9,6	67
C-bedrijven	43	158	3,7	.
D-bedrijven	20	58	2,9	.
Spec. bedrijven	20	76	3,8	.

De overige grondgebruikers met 1 ha of meer cultuurgrond, omvat-
tend 25% van het totaalaantal, hebben 11% van de grond in gebruik.

Teneinde de gegevens van de bedrijfsgroottestructuur meer reliëf
te geven is in tabel 10 met een paar kengetallen het gebied vergeleken
met twee andere nabijgelegen ruilverkavelingsgebieden.

Tabel 10

VERGELIJKING BEDRIJFSGROOTTESTRUCTUUR

Ruilverkavelings- gebied	Perc. land- bouwbedr. van 1-10 ha	Gemiddelde bedrijfs- grootte in ha	Aantal bedrijven van 1-10 ha per 1000 ha cult.gr..
"Lieshout" 1964	64	9,6	67
"Veghel-Erp" 1962	69	8,5	89
"Mierlo" 1963	50	10,2	53

Uit deze tabel blijkt duidelijk dat "Lieshout" ook wat betreft de
bedrijfsgroottestructuur tussen deze gebieden in ligt.

§ 3. Wij z i g i n g e n i n h e t a a n t a l g e r e g i s -
t r e e r d e n 1959 - 1964 (b i j l a g e n 16 t/m 20)

In aansluiting aan de vorige paragraaf zal thans worden gezien wel-
ke veranderingen zich de afgelopen 5 jaar (1959-1964) in de beroepsgroe-
pen- en bedrijfsgroottestructuur in het ruilverkavelingsgebied hebben
voorgedaan. Hierbij worden niet alleen betrokken de veranderingen in het
aantal geregistreerden, maar ook de verschuivingen tussen de beroepsgroe-
pen, de overdrachten, ontbindingen en stichtingen van bedrijven in die
periode.

Tabel 11

GEREGISTREERDEN 1959 EN 1964

	Aantal geregistreerden		Index 1959=100.
	1959	1964	
Landbouwers (A+B)	267	250	94
C-groep	83	76	92
D-groep	44	37	84
Spec. groep	16	25	156
Alle geregistreerden	410	388	95

Uit de cijfers van de vorige paragraaf voor de gehele gemeenten is
reeds gebleken dat het aantal grondgebruikers tot en met 1959 maar wei-
nig is verminderd. Ook daarna is in het ruilverkavelingsgebied van een
beduidende vermindering nog maar weinig te bespeuren. Na 1959 is het to-

taalaantal geregistreerden met 5% (1% per jaar) afgenomen, terwijl het aantal landbouwers met 1,2% per jaar verminderde. Een relatief sterkere daling had plaats in de D-groep (16%), terwijl het aantal speciale bedrijven wat toenam. In deze streek is de vermindering van het aantal bedrijven nog niet groot, in meergenoemde nabijgelegen ruilverkavelingsgebieden werd ongeveer een zelfde verminderingpercentage gevonden. In sommige andere zandgebieden zoals b.v. het ruilverkavelingsgebied "Budel - Strijper Aa" verminderde de laatste vijf jaar het aantal bedrijven jaarlijks met 3%.

De vermindering van het aantal landbouwbedrijven is voornamelijk veroorzaakt door de overgang van bedrijfshoofden naar een andere beroepsgroep. Veranderingen van hoofdberoep dus, d.w.z. overgang naar groep C of D. Deze groepen fungeren als tussenstation in het proces voor geleidelijke "afbraak" van landbouwbedrijven. Bij de groep landbouwers b.v. is er zelfs één bedrijf meer nieuw ontstaan dan er zijn opgeheven; 26 verlieten de beroepsgroep en aanvaardden een ander hoofdberoep (11 C), of gingen rusten (9 D) of kozen een ander bedrijfstype (6 spec.). Voorts werden er maar 8 boer (5 uit de C- en 3 uit de D-groep), wat veelal gepaard ging met wisseling van bedrijfshoofd. Het is opmerkelijk dat de vermindering van het aantal landbouwbedrijven niet heeft geleid tot vergroting van de bestaande (slechts 0,2 ha vergroot); ook was de verschuiving in de grootteklassen hierdoor gering en resulteerde in een toeneming van de bedrijven ≥ 10 ha met 3%. De oorzaak hiervan is te zoeken in het feit dat de nieuw ontstane landbouwbedrijven evenveel grond in gebruik namen als van de verdwenen bedrijven vrijkwam.

Het aantal werkelijk verdwenen bedrijven (54 in 5 jaar) omvatte voornamelijk bedrijfjes van C- en D-geregistreerden; ook de overige bestaan bijna uitsluitend uit bedrijven < 10 ha. Oorzaken van verdwijnen waren meest het opgeven van veehouderij (of grondgebruik) en ouderdom. De vrijgekomen grond is voor het merendeel bij bestaande bedrijven gevoegd. Ook de nieuw gestichte bedrijven (32 stuks) zijn meestal klein, alle < 10 ha. Afsplitsing van bestaande bedrijven was hierbij de belangrijkste oorzaak. Hierdoor ging dus weer grond van bestaande boerenbedrijven af.

Wijziging in de bedrijfsleiding, d.w.z. overdracht van bedrijven op de jongere generatie, had voornamelijk plaats op de landbouwbedrijven. In de afgelopen 5 jaar zijn 58 landbouwbedrijven overgedragen, dat is 11,6 per jaar. Dit betekent dat 4,6% van de boerenbedrijven jaarlijks een andere gebruiker krijgt. Niet alle overdrachten hebben plaats wegens ouderdom of overlijden, daarom kan aan dit percentage geen berekening van de duur van het boer-zijn worden ontleend.

In vele gevallen wordt het bedrijf door een zoon of door andere familieleden overgenomen, terwijl ook menig bedrijf in vreemde handen overgaat.

Ontbinding, stichting of overdracht van bedrijven zijn niet de enige oorzaken waardoor cultuurgrond van gebruiker wisselt; daarnaast bestaat namelijk nog het normale grondverkeer. Een indruk hiervan geven de z.g. "aantekeningen" op het formulier van de landbouwtelling betreffende het grondverkeer dat tussen de twee teldata (mei 1963 - mei 1964) heeft plaatsgehad. In dit korte tijdbestek is 8% van de cultuurgrond van gebruiker gewisseld, waarvan een kwart door bedrijfsoverdrachten. Door het grondverkeer (excl. de bedrijfsoverdrachten) bleef de oppervlakte cul-

tuurgrond van alle landbouwbedrijven per saldo gelijk. Wel had dit tot gevolg een vergroting van de bedrijven van 7-15 ha ten koste van de kleinere bedrijven (< 7 ha). Bij de bedrijven in de groepen C en D hadden bijna uitsluitend verkleiningen plaats. Aangezien oppervlakteverschillen op een bedrijf het saldo kunnen zijn van vergrotingen en verkleiningen zijn genoemde cijfers eerder als een minimum- dan als een maximumraming van de omvang van het grondverkeer te beschouwen.

§ 4. Ver k a v e l i n g (b i j l a g e 21)

Een indruk omtrent de verkaveling 1) is verkregen uit gegevens op de individuele landbouwtellingformulieren van mei 1959. De verkavelingstoestand, welke overigens nog veel te wensen overlaat, is iets minder ongunstig dan in de nabijgelegen ruilverkavelingsgebieden.

Tabel 12

VERKAVELING

Ruilverkavelings- gebied	Gemiddelde bedrijfs grootte in ha	Gem. aantal kavels per bedrijf	Gem. kavel- grootte in ha
Landbouwers			
Lieshout	9,6	6,9	1,37
Veghel-Erp	8,5	7,8	1,06
Mierlo	10,2	7,8	1,24

Bron: landbouwtellingformulieren 1959.

Naarmate de bedrijven groter zijn neemt over het algemeen zowel het aantal als de oppervlakte van de kavels toe. Bijna de helft (46%) van de bedrijven heeft 7 of meer kavels en slechts 4% heeft alle grond bij elkaar liggen. In deelgebied Beek is de verkavelingstoestand iets gunstiger en in Deenschenhoek beduidend ongunstiger dan gemiddeld in het gebied. Tenslotte zij opgemerkt dat veel cultuurgrond van de landbouwbedrijven uit deelgebied Beek oostelijk van de Zuid-Willemsvaart dus buiten het ruilverkavelingsgebied is gelegen.

§ 5. E i g e n d o m e n p a c h t (b i j l a g e n 22 e n 23)

Aan de hand van cijfers per gemeente kan een indruk worden verkregen omtrent de eigendom/pachtverhouding. Zoals uit oudere gegevens blijkt is het percentage eigendom-gebruik sinds 1910 toegenomen, behalve in Lieshout, waar dit gelijk is gebleven, wat vanaf 1930 ook voor Beek en Donk het geval was.

Tabel 13

EIGENDOMSGEBRUIK CULTUURGROND

Gemeente	Perc. cultuurgrond in eigendom-gebruik			
	1910	1930	1955	1959
Aarle-Rixtel	50	53	62	67
Beek en Donk	50	67	66	66
Lieshout	74	70	74	76

Bron: C.B.S.

Het percentage cultuurgrond in eigendom was hoger dan in het landbouwgebied de Meierij. Hetzelfde geldt ook voor het percentage eigendomsbedrijven (bedrijven $\geq$ 50% van de cultuurgrond in eigendom) in deze drie gemeenten resp. 73, 70 en 81% omvattend.

Het pachtland wordt merendeels behuist gepacht. In Aarle-Rixtel en Beek en Donk waren relatief meer pachtbedrijven (100% pacht) dan in het landbouwgebied en de provincie. Van belang is ook te constateren dat het merendeel van de pachtgrond eigendom is van andere boeren; in Beek en Donk is veel pacht van ouders. Verder is in deze gemeente ruim een kwart van het pachtland eigendom van de overheid. Ook in de andere gemeenten is de overheid een verpachter van betekenis, hoewel daar toch meer grond in eigendom is bij niet-agrarische particulieren.

§ 6. Bedrijfsgebouwen en nutsvoorzieningen (bijlagen 24 t/m 27)

Evenals de grond zijn ook de bedrijfsgebouwen grotendeels eigendom van de gebruikers. Dit blijkt uit de cijfers per gemeente van de landbouwtelling 1961. Uit deze gegevens volgt echter een lager percentage pachtbedrijven dan volgens de eigendom/pachtgegevens 1959 voorkwam.

Ook in dit gebied staan veel oude boerderijen. Meer dan twee derde is gebouwd vóór 1915 en slechts 9% na 1940. Een uitzondering hierop maakt de gemeente Lieshout, waar weliswaar de helft van de boerderijen dateert van vóór 1915, maar waar het percentage nieuwe gebouwen (van na 1940) belangrijk hoger ligt dan in de andere twee gemeenten. Zoals eerder opgemerkt zijn hier boerderijen op ontginningsgrond gebouwd; deze zijn deels ook buiten het ruilverkavelingsgebied gelegen. Van een groot aantal vóór 1940 gebouwde boerderijen blijkt de melkveestail snel gemoderniseerd te zijn. Een aantal boeren is er na de oorlog toe overgegaan afzonderlijke stalling voor mestvarkens te bouwen, het meest in Aarle-Rixtel (31%). Ook kippenhokken voor grotere eenheden (400 of meer leghennen per hok) waren er in deze beide gemeenten relatief meer dan in de andere. Er waren echter praktisch geen speciale hokken voor slachtkuikens.

Enkele gegevens over openbare nutsvoorzieningen zijn per gemeente bekend uit de landbouwtelling 1960. Bijna alle bedrijven waren toen reeds op het elektriciteitsnet aangesloten. Het aantal aansluitingen op het openbare waterleidingnet, dat met name in de gemeente Lieshout erg laag was, bleef ook in de andere gemeenten beneden het gemiddelde van het landbouwgebied. In Lieshout was het aantal telefoonaansluitingen relatief even hoog als in het landbouwgebied, terwijl in de beide andere gemeenten veel meer boerderijen van telefoon voorzien waren.

HOOFDSTUK III DE LANDBOUWBEDRIJVEN

§ 1. Bedrijfstype en grondgebruik (bijlagen 28 t/m 32)

In de periode 1910-1960 was van een bepaalde ontwikkeling van het grondgebruik in twee van de drie gemeenten weinig te bespeuren, er kwam alleen wat tuinbouw ten koste van het bouwland. In de gemeente Lieshout nam het grasland met 19% toe. Eerst na 1960 is, althans in het ruilverkavelingsgebied, meer bouwland in grasland gelegd.

Tabel 14

GRONDGEBRUIK 1964

	Perc. cultuurgrond in gebruik als		
	bouwland	grasland	tuinland
Landbouwers			
Aarle-Rixtel	36	61	3
Beek	40	57	3
Ruitersbroek	45	54	1
Lieshout	37	61	2
Deenschenhoek	38	61	1
Mariahout	31	68	1
Alle landbouwers	38	60	2
C-grondgebruikers	43	50	7
D-grondgebruikers	42	54	4
Spec. grondgebruikers	21	24	55

Ten opzichte van 1959 is 6% van de cultuurgrond aan het grasland-areaal toegevoegd. Met uitzondering van de grootste bedrijven (≥ 15 ha), waar iets meer bouwland is, vertoont de bouwland/graslandverhouding in de grootteklassen zeer weinig verschillen. De cijfers voor de deelgebieden lopen iets meer uiteen, in Mariahout is meer grasland en in Ruitersbroek meer bouwland. Tuinbouw is alleen van betekenis op de speciale bedrijven.

Zoals algemeen op de Brabantse zandgronden zijn ook in dit ruilverkavelingsgebied vrijwel uitsluitend gemengde bedrijven aanwezig met meer gras- dan bouwland en vrijwel geen tuinbouw. De bedrijfsvoering richt zich vooral op de melkveehouderij, terwijl varkens en kippen op vele bedrijven eveneens belangrijke onderdelen vormen.

Het bouwland wordt vrij extensief geëxploiteerd, 82% wordt beteeld met granen (rogge, mengsels) en de rest met hakvruchten voornamelijk aardappelen. Alleen in deelgebied Aarle-Rixtel zijn meer hakvruchten.

Met het grasland is het al niet anders gesteld, 95% hiervan is blijvend grasland. Er is dus maar zeer weinig kunstweide.

Op de landbouwbedrijven is de tuinbouw van zeer weinig betekenis ($1\frac{1}{2}\%$ van de cultuurgrond, d.i. ruim 37 ha), wel echter op de speciale bedrijven. De belangrijkste tuinbouwgewassen in dit gebied zijn groenten (o.a. asperges en aardbeien), fruit (appels) en wat kleinfruit (bessen). Glasteelt (meest tomaten) wordt alleen op echte tuindersbedrijven aangetroffen en besloeg in 1964 een oppervlakte van 110 are.

§ 2, V e e h o u d e r i j

a. Rundvee (bijlagen 33 t/m 35)

Bij het rundvee ligt de nadruk vooral op de melkveehouderij, waarnaast op een beperkt aantal landbouwbedrijven vetweiderij (11%) of kalvermesterij (12%) wordt aangetroffen. Op de gemengde bedrijven, waar het bouwland voor een belangrijk deel ten dienste van de veehouderij staat, komt vaak een hoge veebezetting voor. Dat geldt in zekere zin ook voor dit gebied, hoewel de veehouderij hier toch minder intensief is, als in de in tabel 15 opgenomen ruilverkavelingsgebieden in de omgeving.

Tabel 15

RUNDVEEHOUDERIJ OP LANDBOUWBEDRIJVEN

Ruilverkavelings- gebied	Aantal melkkoeien per 100 ha grasland	Aantal kalveren + pinken per 100 melkkoeien	Perc. bedrijven met weidemest- vee
Lieshout 1964	151	88	11
Veghel-Erp 1962	159	95	10
Mierlo 1963	152	93	20

Bron: landbouwtellingformulieren.

De jongveebezetting is voldoende hoog om de veestapel door eigen aanfok in stand te houden. Naarmate de bedrijven groter zijn wordt gemiddeld meer jongvee (kalveren + pinken) gehouden en daalt de veedichtheid uitgedrukt in aantal melkkoeien per 100 ha grasland. Voor wat betreft de melkveehouderij op de landbouwbedrijven zijn de belangrijkste gegevens in tabel 16 samengevat.

Tabel 16

MELKVEEHOUDERIJ

	Aantal be- drijven met melkvee	Gemidd.aantal melkkoeien		Aantal bedrijven met _____ melk- koeien		
		per bedrijf	per 100 ha grasland	1-9	10-14	≥ 15
1- 5 ha	10	4,0	165	10	-	-
5-10 ha	150	7,7	159	116	34	-
10-15 ha	74	10,6	145	26	43	5
≥ 15 ha	16	13,8	133	3	4	9
Alle grootteklassen	250	8,8	151	155	81	14
Aarle-Rixtel	50	9,3	148	30	15	5
Beek	27	7,2	139	23	4	-
Ruitersbroek	51	8,6	155	32	17	2
Lieshout	50	8,4	150	33	15	2
Deenschenhoek	25	9,5	161	10	15	-
Mariahout	47	9,4	151	27	15	5
Perc. bedrijven met een melkmachine	.	.	.	31	78	93

De veedichtheid is de laatste 5 jaar, vooral op de grootste bedrijven (≥ 15 ha) en in het zuidelijke deel van het gebied (Aarle-Rixtel en Deenschenhoek) alsmede in Mariahout, behoorlijk toegenomen. Het zijn dan ook deze gebieden en grootteklassen waar het gemiddelde aantal koeien per bedrijf het meest is toegenomen. Voor alle landbouwbedrijven in het ruilverkavelingsgebied is het gemiddelde aantal koeien per bedrijf sedert 1959 toegenomen van 6,8 tot 8,8. Toch heeft in dit gebied 62% van de veehouders minder dan 10 melkkoeien; niettemin is op bijna een derde van deze bedrijven nog een melkmachine aanwezig. Een indruk van de kwaliteit van het melkvee verschaffen de gegevens van de melkcontroleverenigingen. De cijfers van de in en nabij het gebied werkende verenigingen (waarvan het aantal gecontroleerde dieren steeds toeneemt) wijzen erop dat de kg-opbrengsten over het algemeen iets beneden en het vetgehalte op ongeveer het provinciale niveau liggen.

b. Varkens en kippen (bijlagen 36 en 37)

Behalve het melkvee zijn de varkens- en kippenhouderij vaak belangrijke onderdelen van de gemengde Brabantse zandbedrijven. Dit blijkt evenwel niet voor alle bedrijven te gelden, want in mei 1964 waren op een zesde van de landbouwbedrijven geen varkens aanwezig en had zelfs meer dan een kwart (28%) geen kippen. Wat de kippenhouderij betreft is dit, vanwege de minder gunstige resultaten in de laatste jaren, niet verwonderlijk.

Tabel 17

VARKENSHOUDERIJ 1)

	Aantal bedrijven	Percentage bedrijven			
		met alleen mestvarkens	met alleen fokzeugen	met mest- varkens en fokzeugen	zonder varkens
1- 5 ha	10	20	20	10	50
5-10 ha	150	17	30	38	15
10-15 ha	74	13	34	38	15
≥ 15 ha	16	-	19	69	12
Alle grootteklassen	250	15	30	39	16
Aarle-Rixtel	50	22	22	36	20
Beek	27	11	26	33	30
Ruitersbroek	51	8	39	43	10
Lieshout	50	12	38	40	10
Deenschenhoek	25	12	28	32	28
Mariahout	47	21	23	45	11

1) Op landbouwbedrijven.

Bron: landbouwtellingformulieren mei 1964.

Voor de varkensfokkerij is, gezien naar het aantal bedrijven, duidelijk meer belangstelling dan voor de mesterij. Varkensfokken, dat o.a. wel meer arbeid vereist, past vaak zeer goed op deze kleinere bedrijven en geeft bovendien veelal betere uitkomsten dan het mesten. Bijna de helft (47%) van de varkenshouders heeft evenwel beide produktierichtingen, terwijl ruimeen derde (36%) alleen fokvarkens houdt en een zesde uitsluitend mestvarkens. Wanneer men zich beperkt tot één produktierichting heeft dit, althans zeker voor mestvarkens, tot gemiddeld grotere eenheden geleid. Degenen die alleen varkens mesten hebben gemiddeld ruim 30 mestvarkens en die alleen fokken 9,2 fokzeugen per bedrijf; een kwart van de mestbedrijven heeft 50 of meer mestvarkens en 15% van de fokbedrijven 15 of meer fokzeugen. Op de bedrijven met beide richtingen zijn gemiddeld slechts 11 mestvarkens doch wel 8,6 fokzeugen aanwezig. Bij voorgaande beschouwingen over de specialisatie is overigens wel voorzichtigheid geboden. De cijfers hebben namelijk slechts betrekking op één tijdstip (het moment van de metelling) en bovendien zijn er nog maar weinig bedrijven waar van een min of meer belangrijke omvang van deze produktietak kan worden gesproken. Bedrijven met aanzienlijkere aantallen mestvarkens (100 of meer per bedrijf) waren er slechts 4 (waarvan 2 speciale varkensmesters), terwijl op 11 bedrijven een groter aantal fokzeugen (20 of meer) werd gehouden.

Grote pluimveestapels komen er maar weinig voor. Slechts op 3, alle geen echte landbouwbedrijven, werden meer dan 1000 leghennen aangehouden. Volgens de recente L.E.I.-publikatie "Kippen-1965" (Verslagen No. 105) worden de uitkomsten van de pluimveehouderij in hoge mate beïnvloed door de omvang van de pluimveestapel. Berekend is dat bij een gemiddelde omvang van de pluimveestapel van b.v. 1100 leghennen de kostprijs per ei ca. 1 ct. lager is dan bij een gemiddelde van 500 leghennen (cijfers betreffende het Zuidelijk zandgebied, voorcalculatie 1964/'65).

De verschillen tussen de deelgebieden zijn zowel wat betreft de varkens- als de kippenhouderij slechts gering. Aarle-Rixtel gaat in de varkenshouderij zowel met fokken als met mesten vooraan. In Ruitersbroek blijkt de kippenstapel relatief het grootst te zijn. Op de bedrijven van 7-10 ha waren gemiddeld meer mestvarkens, terwijl op de grotere bedrijven meer belangstelling voor varkensfokkerij bestaat.

§ 3. Mechanisatie en arbeid (bijlagen 38 t/m 40)

Alleen met de gegevens van melkmachines en trekkers wordt de mechanisatie van deze bedrijven niet volledig, doch wel voldoende gekarakteriseerd. Mede als gevolg van de uitbreiding van de melkveestapel neemt het aantal melkmachines in deze streken de laatste jaren nog steeds toe. Wat het aantal trekkers betreft kan tot nu toe van een wijze beperking worden gesproken.

Tabel 18

MECHANISATIE

Ruilverkavelingsgebied		Perc. landbouwbedrijven met	
		melkmachine	trekker
Lieshout	1964	47	15
Mierlo	1963	44	11
Veghel-Erp	1962	27	15

Op bijna de helft van de boerenbedrijven in "Lieshout" wordt machinaal gemolken, vanzelfsprekend vooral op de grotere bedrijven. In dit gebied is op twee derde van de bedrijven met 7 of meer melkkoeien een melkmachine aanwezig.

Aangezien slechts 15% van de landbouwbedrijven (doorgaans de grotere) een trekker hebben wordt verreweg de meeste trekkracht nog door paarden geleverd. Hoewel gegevens omtrent loonwerk ontbreken moet worden aangenomen dat de werkzaamheden uitgevoerd door loonwerkers een niet onbelangrijke betekenis hebben, te meer daar het aantal arbeidskrachten in de landbouw voortdurend verminderd is.

Dit laatste blijkt uit de gegevens welke over de arbeidsvoorziening beschikbaar zijn (dit betreft het aantal arbeidskrachten dat op de teldata in 1959 en 1964 op de bedrijven werkte). De kleine gemengde zandbedrijven in dit gebied zijn bij uitstek gezinsbedrijven waar de boer en zijn gezinsleden samen het werk verrichten en waar praktisch geen vreemde arbeidskrachten voorkomen. Dat de arbeid in toenemende mate geheel voor rekening van het bedrijfshoofd komt blijkt wel hieruit dat de laatste 5 jaar het aantal meewerkende gezinsleden, met name de vrouwelijke, sterk is verminderd. Het aantal meewerkende mannelijke familieleden (dat zijn voornamelijk zoons) per 100 bedrijven is gedaald van 54 in 1959 tot 42 in 1964.

Door de vermindering van het aantal arbeidskrachten is de oppervlakte cultuurgrond per man toegenomen. Deze toeneming bleef echter

Tabel 19

CULTUURGROND PER ARBEIDSKRACHT 1)

	Ha cultuurgr. per mannelijke arbeidskracht			
	r.v.k. Lieshout		r.v.k. Mierlo	r.v.k. Veghel-Erp
	1959	1964	1963	1962
1- 5 ha	3,2	3,4	4,1	3,5
5-10 ha	5,4	6,1	7,6	6,0
10-15 ha	6,5	7,4	8,4	7,4
≥ 15 ha	7,7	8,7	9,9	9,3
Alle landbouwers	5,9	6,7	8,1	6,3
Aarle-Rixtel	5,9	6,7		
Beek	4,3	6,1		
Ruitersbroek	6,3	7,1		
Lieshout	5,9	6,1		
Deenschenhoek	6,2	6,9		
Mariahout	6,6	7,2		

1) Op landbouwbedrijven.

zeer beperkt en bedroeg slechts 0,8 ha in 5 jaar, hetgeen veel lager was dan b.v. in Mierlo, waar in 4 jaar een stijging van 1,5 ha tot stand kwam. Overigens is de gemiddelde per man bewerkte oppervlakte (zijnde

een globale indicatie voor het niveau van de arbeidsproduktiviteit) in "Lieshout" in vergelijking met andere gebieden wel van de lage kant. Omdat een intensievere bedrijfsvoering dan in andere gebieden niet kon worden geconstateerd, moet geconcludeerd worden dat het aantal in de landbouw werkende mannen in "Lieshout" relatief groter is dan elders en dat hieraan zeker nog de nodige aandacht zal moeten worden besteed. Daarbij zal met name in de deelgebieden Beek en Lieshout het hoge arbeidsdichtheids-cijfer in ogenschouw moeten worden genomen.

§ 4. Bedrijfsresultaten (bijlage 41)

Ten einde een globale indruk te krijgen van de bedrijfsresultaten is een vergelijkend overzicht gemaakt van de landbouwbedrijven in de ruilverkaveling Lieshout en de boekhoudbedrijven van het L.E.I. in het consulentenschap Eindhoven. De bedrijven in het ruilverkavelingsgebied zijn wat de bouwland-graslandverhouding betreft vrijwel gelijk aan de L.E.I.-bedrijven, de gemiddelde bedrijfsgrootte in de klasse van 10-15 ha is in "Lieshout" echter iets lager. Ook is met name in deze grootteklasse, en in mindere mate ook in de andere, het gemiddelde aantal melkkoeien per bedrijf kleiner. Verder zijn in het gebied per bedrijf gemiddeld minder varkens en kippen aanwezig (hoewel in de groep van 10-15 ha wel iets meer fokzeugen worden gehouden) dan op de L.E.I.-bedrijven. Dit alles gevoegd bij een mogelijk iets hogere arbeidsbezetting doet voor het gebied zeker lagere bedrijfsuitkomsten vermoeden dan voor de gemiddelde boekhoudbedrijven in het consulentenschap. Immers niet alleen het rundvee, maar ook de varkenshouderij heeft het afgelopen jaar veel bijgedragen tot de vrij gunstige resultaten van de gemengde bedrijven in dit consulentenschap en het zijn juist deze bedrijfsonderdelen, waar het ruilverkavelingsgebied min of meer mee ten achter blijft.

HOOFDSTUK IV

ENKELE AGRARISCH-SOCIALE ASPECTEN

§ 1. De bedrijfshoofden (bijlagen 42 en 43)

Deze paragraaf geeft enige gegevens met betrekking tot de bedrijfs-
hoofden, namelijk de leeftijdsopbouw, het gevolgde onderwijs en het lid-
maatschap van standsorganisaties.

Hoewel de gemiddelde leeftijd van de landbouwers (49 jaar) niet op-
merkelijk hoog of laag is, blijken er toch meer oudere boeren te zijn dan
elders. Het percentage boeren van 55 jaar en ouder b.v. is beduidend ho-
ger dan in andere vergelijkbare gebieden. De kleinste landbouwbedrijfjes
worden in hoofdzaak door oudere boeren geëxploiteerd. Meestal zijn dit

Tabel 20

LEEFTIJDOPBOUW LANDBOUWERS

Ruilverkavelingsgebied	Aantal	Percentage in de leeftijdsklasse				Gem.leeftijd in jaren
		≤ 44 jaar	45-54 j.	55-64 j.	≥ 65 j.	
Lieshout	1964 250	41	23	22	14	49
Mierlo	1963 170	47	33	15	5	46
Veghel-Erp	1962 489	43	28	21	8	48

personen die niet meer van beroep kunnen of willen veranderen; als bedrijfs-
hoofd vormen zij de enige arbeidskracht en wanneer zij ermee ophouden
zullen naar verwachting bijna al deze bedrijven verdwijnen. Ook op de
grootste bedrijven zijn meest andere bedrijfshoofden, hier zijn echter
veel meewerkende zoons. Naar deelgebieden bezien wonen er in Beek rela-
tief veel oudere boeren, terwijl in Mariahout veel jonge boeren zijn. Veel
jonge bedrijfshoofden zijn er verder ook in de groep speciale bedrijven;
door gebrek aan cultuurgrond hebben enkele boerenzoons kennelijk ge-
tracht in een ander bedrijfstype (voornamelijk tuinbouw) een bestaan te
vinden.

Een globale indruk van het door de boeren gevolgde landbouwonder-
wijs verschaffen de volgende cijfers per gemeente (landbouwtelling de-
cember 1962). Het blijkt dat ongeveer twee derde landbouwonderwijs heeft
gevolgd, meest in de vorm van cursussen. Aangezien deze gegevens alle
geregistreerden betreffen mag wel worden aangenomen dat de cijfers voor
de landbouwers zeer zeker gunstiger zullen zijn. Het is opmerkelijk dat

Tabel 21.

LANDBOUWONDERWIJS

Gemeenten en landbouw- gebied	Aantal		Perc. met landbouwonderwijs				Perc. zonder landb. onderwijs	
	bedrijfs- hoofden	zoons	dagonderwijs		cursussen		landb. onderwijs	
			bedr.h.	zoons	bedr.h.	zoons	bedr.h.	zoons
Aarle-Rixtel	117	34	26	29	45	42	29	29
Beek en Donk	147	53	20	43	43	21	37	28
Lieshout	200	62	12	34	52	23	36	37
Meierij	8534	2405	28	45	36	20	36	27

Bron: C.B.S.-landbouwtelling december 1962.

bij de toen meewerkende zoons het percentage dat geen landbouwonderwijs had genoten, vrijwel gelijk was aan dat van de bedrijfshoofden. De zoons die wel landbouwonderwijs hadden gevolgd kregen dit meer in de vorm van dagonderwijs dan hun vader.

Enige informatie omtrent het lidmaatschap van standsorganisaties is verkregen uit het jaarverslag 1963 van de N.C.B. Volgens dit verslag waren in dat jaar een vijftal plaatselijke afdelingen in het ruilverkavelingsgebied werkzaam welke aan werkende leden telden:

Aarle-Rixtel	106
Beek	68
Donk	80
Lieshout	85
Mariahout	97

Hoewel hierbij zeer zeker personen zijn welke in deze schets niet als boeren zijn aangemerkt en een aantal ook buiten het gebied woonachtig is, mag toch worden aangenomen dat vrijwel alle boeren zijn georganiseerd.

§ 2. B e d r i j f s o p v o l g i n g (b i j l a g e n 44 e n 45)

Met het oog op de toekomstige ontwikkeling van de bedrijfsgrootte-structuur (d.w.z. het aantal boeren en het aantal bedrijven van verschillende grootte) is het van belang een indruk te hebben van de verhouding tussen het aantal bedrijfsopvolgers en het aantal voor hen vrijkomende plaatsen. Daartoe is van alle landbouwers van 50 jaar en ouder, aan de hand van inlichtingen van streekkenners, nagegaan wat er te zijner tijd met het bedrijf vermoedelijk zal gebeuren. Voor deze categorie van boeren is immers te verwachten dat de eerstkomende 10 à 15 jaar bedrijfsopvolging of -beëindiging aan de orde zal komen. Men kan alleen van deze leeftijdscategorie van streekkenners in redelijkheid een enigszins betrouwbare aanwijzing verwachten. In hoeverre de bedrijfsopvolging al of niet verzekerd moet worden geacht wordt in tabel 22 weergegeven.

Tabel 22

OPVOLGINGSSITUATIE

	Aantal bedrijven	Aantal landbouwers van 50 jaar en ouder			
		totaal	met op- volger(s)	zonder opvolger(s)	opv. onb. i.v.m. leeftijd kinderen
Landbouwers					
1-10 ha	160	79	47	27	5
≥10 ha	90	42	35	3	4
Totaal	250	121	82	30	9

Over alle bedrijven gerekend zal in de komende 10-15 jaar 12% zonder opvolger komen. Dit te verwachten verminderingpercentage van nog geen 1% per jaar is zelfs lager dan in paragraaf 3 van hoofdstuk II voor de afgelopen 5-jarige periode werd gevonden. Als gevolg van het feit dat in

een aantal gezinnen nog jongere kinderen (zoons < 15 jaar) aanwezig zijn, waarvan de beroepskeuze nog niet vaststaat, is van een aantal bedrijven de opvolging nog niet bekend. Ook hierbij zullen zeer zeker nog bedrijven zijn waar geen opvolger komt en bovendien kunnen er van de aangewezen opvolgers nog afvallen. Hierdoor zou de trend van ruim 1% per jaar verdwijnende boerenbedrijven kunnen worden voortgezet. Het een en ander blijft uiteraard slechts een raming. Voorts moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat ook boeren van jonger dan 50 jaar wegens beroepsverandering hun bedrijf beëindigen. In het jongste verleden zijn op deze manier nog maar zeer incidenteel bedrijven vrijgekomen.

Het zijn verder alleen kleine bedrijven (< 10 ha) waarvan verwacht kan worden dat zij door het ontbreken van een opvolger zullen vrijkomen. Dat de animo voor dit soort bedrijven over het algemeen niet groot meer is moge blijken uit opmerkingen van streekkenners die zeiden dat vele van deze bedrijven bij vrijkomen uiteenvallen, waarna de grond aan andere bedrijven ten goede komt. Het is niet ongegrond in deze van de werking van het O.- en S.-fonds positieve resultaten te verwachten. 1) Anderzijds lijkt het niet onwaarschijnlijk dat voor enkele van de vrijkomende bedrijven nog wel een gegadigde kan komen opdagen gezien het feit dat op verscheidene andere landbouwbedrijven zelfs 2 meewerkende zoons die veelal niet anders dan boer willen worden.

Om een benadering van de opvolgingssituatie te geven die enigszins vergelijkbaar is met de cijfers die in andere sociaal-economische schetsen zijn opgenomen, volgt in tabel 23 tenslotte nog een berekening van het kengetal: aantal potentiële opvolgers per 100 bedrijven. Hier worden alle potentiële opvolgers betrokken op alle bedrijven. Als potentiële opvolgers zijn beschouwd de meewerkende zoons welke volgens de landbouwtellingen van het C.B.S. op de teldatum aanwezig waren. De telling 1964 geeft het aantal zoons concreet weer, echter niet de telling 1959. Het aantal zoons voor 1959 is bepaald door het in 1964 gevonden verschil tussen het aantal meewerkende gezinsleden (bijlage 40) en het aantal meewerkende zoons (bijlage 45) ook af te trekken van het aantal meewerkende gezinsleden 1959. Zodoende was het mogelijk twee tijdstippen met elkaar te vergelijken.

1) Gedurende het eerste halfjaar van de werking van de beëindigingsvergoedingsregeling meldden zich uit het blok 7 gegadigden met een totale oppervlakte grond van 21 ha. Een door het L.E.I. opgestelde raming (met behulp van de gegevens uit de landbouwtellingformulieren) wees uit dat 28 grondgebruikers als potentieel gegadigde waren te beschouwen in die zin dat zij voldeden aan de 5 z.g. "basisvoorwaarden" (het inkomenscriterium was hierbij vertaald in een oppervlaktecriterium). Deze potentiële gegadigden hadden 145 ha cultuurgrond in gebruik.

Tabel 23

AANTAL POTENTIELE OPVOLGERS PER 100 BEDRIJVEN

	1959	1964		1959	1964
Landbouwers			Aarle-Rixtel	58	46
1-10 ha	34	29	Beek	63	44
≥ 10 ha	79	51	Ruitersbroek	63	37
			Lieshout	33	42
Alle landbouwers	49	37	Deenschenhoek	38	28
			Mariahout	34	21

Voor een volledige interpretatie van deze cijfers wordt verwezen naar L.E.I.-verslag No. 18 "De Haagsche Beemden", waaruit blijkt dat bij een aantal van 30-40 potentiële opvolgers op een aantal van 100 bedrijven er een evenwichtstoestand bestaat. In dit licht gezien is voor het ruilverkavelingsgebied als geheel het aantal opvolgers voldoende om alle vrijkomende plaatsen in te nemen. Op de bedrijven ≥ 10 ha blijkt echter nog een uitgesproken "teveel" aan opvolgers te zijn, hoewel de opvolgings-situatie hier ten opzichte van 1959 aanzienlijk is verbeterd. In de deelgebieden kan, met uitzondering van Deenschenhoek en Mariahout, ook zeker van een "teveel" aan opvolgers worden gesproken.

Tenslotte mag nog worden opgemerkt dat de gegevens over de opvolging niet meer zijn dan ramingen, meest gebaseerd op momentopnamen, zodat hiaraan eigenlijk niet meer dan een indicatieve betekenis kan worden toegekend.

BEVOLKING SINDS 1910

	Aantal inwoners			Indexcijfers (1910 = 100)				
	Aarle-Rixtel	Beek en Donk	Lies-hout	Aarle-Rixtel	Beek en Donk	Lies-hout	Noord-brabant	Nederland
1910	1846	2188	1393	100	100	100	100	100
1920	2117	2500	1618	115	114	116	116	116
1930	2642	3188	1970	143	146	141	142	134
1940	3058	3446	2639	166	157	189	166	150
1947	3468	3865	3176	188	177	228	186	162
1950	3564	4192	3407	193	192	245	200	172
1955	3700	4676	3607	200	214	259	218	182
1960	3839	5148	3849	208	235	276	234	192
1964	4017	5803	4205	218	265	302	254	203

- 33 -

Bron: C.B.S.

MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING

		Aantal mannen			Indexcijfer (1947 = 100)		
		Aarle- Rixtel	Beek en Donk	Lies- hout	Aarle- Rixtel	Beek en Donk	Lies- hout
Mannelijke beroepsbevolking (a)	1947	905	1117	916	100	100	100
	1956	940	1331	976	104	119	107
	1960	987	1451	1031	109	130	113
Dagforenzen	1947	343	178	166	100	100	100
	1960	431	369	382	126	207	230
Overige forenzen	1947	7	45	12	100	100	100
	1960	106	85	92	1514	189	767
Agrariërs	1947	247	281	409	100	100	100
	1956	188	239	300	76	85	73
	1960	161	199	253	65	71	62
Agrariërs in % van a	1947	27	25	45			
	1956	20	18	31			
	1960	16	14	25			
Dagforenzen in % van a	1947	38	16	18			
	1960	44	25	37			

Bron: C.B.S.: Volks- en beroepstelling 1947.
 Algemene woningtelling 1956.
 Algemene volkstelling 1960.

MANNELIJKE BEROEPSBEVOLKING NAAR BEDRIJFSTAK

	1947						1960					
	aantal			procenten			aantal			procenten		
	Aarle-Rixtel	Beek en Donk	Lieshout	Aarle-Rixtel	Beek en Donk	Lieshout	Aarle-Rixtel	Beek en Donk	Lieshout	Aarle-Rixtel	Beek en Donk	Lieshout
Landbouw	236	263	392	26	24	43	161	199	253	16	14	25
Bosbouw, ontginning, jacht	11	18	17	1	2	2	2	2	10	0	0	1
Delfstoffen	2	2	2	0	0	0	8	17	2	1	1	0
Industrie en ambacht	387	553	306	43	49	33	488	852	468	50	59	45
Bouwnijverheid	87	97	73	10	9	8	143	146	149	15	10	15
Openbare nutsbedrijven	9	3	-	1	0	-	8	5	2	1	0	0
Handel, bank, enz.	66	56	60	7	5	6	62	73	53	6	5	5
Vervoer	28	43	26	3	4	3	23	21	15	2	2	1
Dienstverlening	65	66	33	7	6	4	88 1)	132 1)	77 1)	9	9	8
Onbekend	14	16	7	2	1	1	4	4	2	0	0	0
Alle beroepen	905	1117	916	100	100	100	987	1451	1031	100	100	100

- 37 -

1) Inclusief personen in militaire dienst voor eerste oefening (Aarle-Rixtel 23, Beek en Donk 36 en Lieshout 20).

Bron: C.B.S.: Volks- en beroepstelling 1947.

Algemene volkstelling 1960.

WOONFORENZEN NAAR WOONGEMEENTE EN BEDRIJFSTAK

	Aantal woonforenzen 1)						
	wonend in			werkend in			
	Aarle-Rixtel	Beek en Donk	Lieshout	landbouw	nijverheid	bouwnijverh.	ov. bedr.-takken
Werkend in:							
Aarle-Rixtel	51	15	-	-	57	3	6
Beek en Donk	26	78	1	1	80	15	8
Lieshout	5	18	-	-	17	4	2
In het ruilverkavelingsblok	31	69	93	1	154	22	16
Eindhoven 2)	41	57	108	-	156	34	16
Gemert	1	12	6	2	11	3	3
Helmond	320	179	123	6	519	30	67
Mierlo	9	9	9	-	25	2	-
Nuenen	1	4	11	-	11	5	-
Sint Oedenrode	-	1	11	3	8	1	-
Ov. gemeenten	18	21	20	-	26	13	20
België	9	17	1	-	26	-	1
Duitsland	1	-	-	-	-	1	-
Buiten het ruilverkavelingsblok	400	300	289	11	782	89	107

1) Dagelijks naar de woongemeente reizende mannen.

2) Gemeenten met tenminste 10 forenzen zijn met name genoemd.

Bron: C.B.S. Algemene Volkstelling 1960.

WOONFORENZEN NAAR REISTIJD

	Gemeente		
	Aarle-Rixtel	Beek en Donk	Lieshout
Aantal woonforenzen (mannen + vrouwen)	608	531	498
Percentage met een reistijd van:			
< 15 minuten	9	7	7
15 - 30 minuten	54	31	32
30 - 45 minuten	25	47	38
45 - 60 minuten	4	7	13
60 - 90 minuten	5	4	9
90 - 120 minuten	2	1	0
≥ 120 minuten	1	3	0
Onbekend aantal minuten	0	-	1

- 39 -

1) Dagelijks naar de werkgemeente reizenden.

Bron: C.B.S.: Algemene volkstelling 1960.

WOONFORENZEN NAAR VERVOERMIDDEL

	1947			1960		
	Aarle- Rixtel	Beek en Donk	Lieshout	Aarle- Rixtel	Beek en Donk	Lies- hout
Aantal woonforenzen (mannen + vrouwen) 1)	417	218	182	608	531	498
Percentage dat reist per:						
trein	3	2	-	2	0	-
bus	3	22	17	9	27	29
personenauto	3	1	2	2	3	3
motor of scooter	0	0	4	2	2	4
bromfiets	-	-	-	10	13	19
rijwiel	87	73	77	73	55	45
ov. vervoermiddelen	1	1	-	0	0	0
vervoermiddel onbekend	-	-	-	1	0	-
geen vervoermiddel	3	1	-	1	0	-

1) Dagelijks naar de werkgemeente reizenden.

Bron: C.B.S.: Volks- en beroepstelling 1947.
Algemene woningtelling 1960.

WERKFORENZEN NAAR WERKGEMEENTE EN BEDRIJFSTAK

	Aantal werkforenzen 1)						
	werkend in						
	Aarle-Rixtel	Beek en Donk	Lieshout	de landbouw	de nijverheid	de bouw-nijverh.	ov. be-dr.takken
Wonend in:							
Aarle-Rixtel	51	26	5	-	25	3	3
Beek en Donk	15	77	18	-	57	6	6
Lieshout				1	71	13	7
In het ruilverkavelingsblok	66	103	23	1	153	22	16
Bakel c.a. 2)	20	6	-	-	18	5	3
Boekel	1	39	-	-	40	-	-
Deurne	16	2	-	-	16	-	2
Eindhoven	3	10	8	-	16	1	4
Erp	5	68	2	-	66	9	-
Gemert	75	263	10	3	314	18	13
Helmond	184	46	14	2	221	8	13
Mierlo	21	4	-	2	21	-	2
Sint Oedenrode	-	1	9	-	7	1	2
Stiphout	6	2	3	-	9	-	2
Veghel	-	18	1	1	17	1	-
Vught	-	11	-	-	11	-	-
Overige gemeenten	14	28	17	-	43	5	11
Buiten het ruilverkavelingsblok	345	498	64	8	799	48	52

- 1) Dagelijks heen en weer reizende mannen.
- 2) Gemeenten met ten minste 10 forenzen zijn met name genoemd.

Bron: C.B.S. Algemene Volkstelling 1960.

GEREGISTREERDE TELPLICHTIGEN

	Aantal geregistreerde telplichtigen											
	in de beroepsgroep										totaal	
	A		B		C		D		speciaal			
	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964
onder cultuur-												
rond	-	-	-	-	13	18	5	3	1	2	19	2
< 1 ha	-	-	-	-	32	15	15	14	1	3	48	1
1 - 2 ha	-	-	-	-	13	14	12	7	9	11	34	1
2 - 3 ha	1	3	1	-	10	7	6	6	1	1	19	1
3 - 4 ha	2	-	1	2	4	10	3	4	-	2	10	1
4 - 5 ha	5	3	2	2	1	3	1	-	-	1	9	1
5 - 6 ha	13	14	5	2	3	3	1	-	-	-	22	1
6 - 7 ha	21	16	2	2	3	1	-	2	2	-	28	1
7 - 8 ha	37	26	4	4	1	2	-	1	1	4	43	1
8 - 9 ha	42	37	3	2	2	-	1	-	-	-	48	1
9 - 10 ha	40	45	1	2	-	1	-	-	-	-	41	1
10 - 11 ha	18	26	-	2	-	1	-	-	-	-	18	1
11 - 12 ha	17	18	-	-	1	-	-	-	-	-	18	1
12 - 13 ha	15	14	1	-	-	-	-	-	-	-	16	1
13 - 14 ha	10	8	-	-	-	-	-	-	-	-	10	1
14 - 15 ha	9	6	-	-	-	-	-	-	-	-	9	1
15 - 16 ha	5	4	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1
16 - 17 ha	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1
17 - 18 ha	4	2	-	-	-	-	-	-	1	1	5	1
18 - 19 ha	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
19 - 20 ha	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
21 - 22 ha	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
23 - 24 ha	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
24 - 25 ha	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
27 - 28 ha	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
30 - 31 ha	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
alle geregistreer-												
en	247	232	20	18	83	76	44	37	16	25	410	3

bron: Landbouwtellingformulieren 1959 en 1964.

Bron: Landbouwtellingformulieren 1959 en 1964.

NEVENBEROEPEN VAN DE B- EN HOOFDBEROEPEN VAN DE C- GEREГИSTREERDEN

	Aantal geregistreerden in de beroepsgroep											
	B		C									
			totaal		zonder cultuur- grond		< 1 ha		1 - 5 ha		≥ 5 ha	
	1959	1964										
Melkrijder	8	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Landarbeider	-	-	2	2	2	1	-	-	-	-	-	-
Grondwerker, gem. arb.	-	1	9	14	1	1	4	5	4	5	-	3
Loonwerker	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Landb. verw. beroepen	3	8	17	11	2	5	3	8	4	5	4	1
Verzorgende beroepen	-	-	7	7	-	-	3	4	4	4	-	-
Fabrieksarbeider	4	2	34	27	7	8	15	3	10	13	2	3
Transp.- bouwvakarb.	2	-	3	6	1	1	1	1	-	4	1	-
Losse arbeider	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Overige beroepen	1	1	11	6	-	1	6	3	2	2	3	-
Alle beroepen	20	18	83	76	13	18	32	15	28	34	10	9

Bron: Landbouwtellingformulieren 1959 en 1964.

GEREGISTREERDEN IN GROEP D

Bijlage 13

Vorig beroep	Aantal D-geregistreerden							
	totaal		zonder cultuur- grond		< 1 ha			
	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964
Landbouwer	28	28	2	-	6	10	20	18
Pluimveehouder	1	1	-	-	-	-	1	1
Timmerman	2	1	-	-	1	1	1	-
Fabrieksarbeider	3	3	1	1	1	1	1	1
Grondwerker	2	1	-	1	2	-	-	-
Overige beroepen	8	3	2	1	5	2	1	-
Alle beroepen	44	37	5	3	15	14	24	20

Bron: Landbouwtellingformulieren 1959 en 1964.

SPECIALE BEDRIJVEN

	Aantal bedrijven	
	1959	1964
Bloemist	2	1
Fruitteler	2	2
Tuinder	4	13
Pluimvee- en/of varkens- houder	3	5
Instelling	5	4
Alle speciale bedrijven	16	25

Bron: Landbouwtellingformulieren 1959 en 1964.

DE BEDRIJVEN ≥ 1 HA EN DE CULTUURGROND (1910 - 1959)

		Aantal bedrijven										Percentage bedr. in de grootteklasse								Oppervlakte- cultuurgrond in ha	Gemiddelde bedrijfs- grootte in ha	Indexcijfers (1910 = 100)		
		in de grootteklasse				in de grootteklasse						Oppervlakte- cultuurgrond		aantal be- drijven	oppervlakte cultuurgrond	gemiddelde bedrijfs- grootte								
		1-5		5-10		10-20		≥ 20		1-5		5-10					10-20		≥ 20					
		ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha				ha	ha	ha			ha		
gemeente van- vixtel	1910 1930 1947 1950 1955 1959	121 126 121 123 119 118	27 27 26 21 18 20	50 60 48 61 61 53	39 35 44 38 37 43	5 4 3 3 3 2	22 21 21 17 15 17	42 48 40 49 51 45	32 28 36 31 31 36	4 3 3 3 3 2	1043 1038 1085 1117 1064 1069	8,6 8,2 9,0 9,1 8,9 9,1	100 104 100 102 98 98	100 100 104 107 102 103	100 96 104 105 104 105									
gemeente Beek en Donk	1910 1930 1947 1950 1955 1959	151 155 146 144 136 144	43 57 31 25 22 33	75 73 64 72 72 68	33 24 47 47 41 42	- 1 4 - 1 1	28 37 21 17 16 23	50 47 44 50 53 47	22 15 32 33 30 29	- 1 3 - 1 1	1029 944 1264 1234 1206 1171	6,8 6,1 8,7 8,6 8,9 8,1	100 103 97 95 90 95	100 92 123 120 117 114	100 89 127 126 130 119									
gemeente Lieshout	1910 1930 1947 1950 1955 1959	168 183 216 213 202 200	65 57 58 63 43 41	74 90 109 110 110 103	28 33 45 35 44 51	1 3 4 5 5 5	39 31 27 30 21 21	44 49 50 52 54 51	16 18 20 16 22 25	1 2 3 2 3 3	1060 1272 1685 1587 1663 1741	6,3 7,0 7,8 7,5 8,2 8,7	100 109 129 127 120 119	100 120 159 150 157 164	100 110 124 118 130 138									
Meierij	1910 1930 1947 1950 1955 1959	9567 9794 10205 10138 9532 9448	4576 4181 3791 3530 3030 2898	3447 3625 3988 4443 4434 4133	1432 1790 2165 1952 1965 2215	112 198 261 213 203 202	48 43 37 35 32 30	36 37 39 44 46 44	15 18 21 19 20 24	1 2 3 2 2 2	55425 64120 74689 73803 72195 72757	5,8 6,5 7,3 7,3 7,5 7,7	100 102 107 106 101 99	100 116 135 133 130 131	100 112 126 126 129 133									

Bronnen: Directie van de Landbouw (1910 - 1930).
C.B.S. (1947 - 1959).

WIJZIGINGEN IN HET AANTAL GEREГИSTREERDEN (1959 - 1964)

	Aantal geregistreerden in de beroepsgroep							spec.	totaal
	A	B	A + B	C	D				
Geregistreerd in 1959	247	20	267	83	44	16		410	
Sinds 1959 uit de registratie verdwenen	- 8	-	8	22	21	3		54	
	239	20	259	61	23	13		356	
Overgegaan naar een andere beroepsgroep:									
naar groep A	5	4	9	5	2	-			
naar groep B	6	-	6	-	1	-			
naar groep C	8	3	11	1	2	1			
naar groep D	8	1	9	2	1	1			
naar groep speciaal	5	1	6	1	1	1			
Waardoor er de beroepsgroep verlieten	- 27	9	26	8	6	2			
Waardoor er tot de beroepsgroep toetraden	+ 11	7	8	14	12	8			
	223	18	241	67	29	19		356	
Sinds 1959 in de registratie opgenomen	+ 9	-	9	9	8	6		32	
Geregistreerd in 1964	232	18	250	76	37	25		388	

Bronnen: Landbouwtellingformulieren en L.E.I.

VERDWENEN GERECHTSTREEDEN (1959 - 1964)

	Aantal geregistreerden						totaal
	in de beroepsgroep						
	A + B	C	D	spec.			
Aantal verdwenen geregistreerden: totaal	8	22	21	3			54
Aarle-Rixtel	2	9	4	1			16
Beek	3	-	3	2			8
Ruitersbroek	1	4	1	-			6
Lieshout	1	4	4	-			9
Deenschenhoek	-	1	3	-			4
Mariahout	1	4	6	-			11
Grootteklasse:							
zonder cultuurgrond	-	3	3	1			7
< 1 ha	-	12	9	1			22
1 - 5 ha	-	6	8	1			15
5 - 7 ha	3	1	1	-			5
7 - 10 ha	4	-	-	-			4
10 - 15 ha	1	-	-	-			1
Reden van verdwijnen:							
ouderdom, rustend	2	1	9	1			13
overlijden	2	-	3	-			5
verhuizing	2	7	-	-			9
geen vee meer, niet meer telplichtig	-	10	8	-			18
beroepsverandering	1	-	-	-			1
grond losgelaten	-	2	1	-			3
overige redenen	1	2	-	2			5
Oppervlakte betrokken cultuurgrond in ha	66,20	22,29	21,30	1,63			111,42
Bestemming van deze grond:							
toegevoegd aan bestaande bedrijven	49,45	12,50	16,26	0,08			78,29
uitbreidingsplan etc.	9,10	2,60	-	1,55			13,25
grond zelf gehouden	7,65	5,49	4,50	-			17,64
onbekend	-	1,70	0,54	-			2,24

Bronnen: Landbouwtellingformulieren en L.E.I.

NIEUW GEREГИSTREERDEN (1959 - 1964)

Bijlage 18

	Aantal geregistreerden						
	in de beroepsgroep						
	A + B	C	D	spec.	totaal		
Aantal nieuw-geregistreerden: totaal	9	9	8	6	32		
Aarle-Rixtel	1	2	2	-	5		
Beek	-	1	1	3	5		
Ruitersbroek	2	1	1	-	4		
Lieshout	2	-	2	-	4		
Deenschenhoek	-	2	1	2	5		
Mariahout	4	2	1	1	8		
Groottesklasse:							
zonder cultuurgrond	-	3	1	-	4		
< 1 ha	-	1	5	1	7		
1 - 5 ha	-	4	2	5	11		
5 - 7 ha	5	1	-	-	6		
7 - 10 ha	4	-	-	-	4		
Reden van registratie:							
afgesplitst van (schoon) ouderlijk bedrijf	9	2	-	1	12		
afgesplitst van overgedaan eigen bedr.	-	-	6	1	7		
afgesplitst van bedrijf van vreemde	-	-	-	2	2		
in het r.v.k.-blok komen wonen	-	1	1	1	3		
overige redenen	-	3	-	1	4		
houden van vee	-	3	1	-	4		
Oppervlakte cultuurgrond in ha	64,38	17,81	11,62	10,12	103,93		

Bronnen: Landbouwtellingformulieren en L.E.I.

	Aantal overdrachten						
	in de beroepsgroep						
	A + B	C	D	spec.	totaal		
Aantal overdrachten: totaal	58	7	3	4	72		
Aarle-Rixtel	14	1	-	-	15		
Beek	5	2	2	1	10		
Ruitersbroek	11	-	-	-	11		
Lieshout	8	-	-	2	10		
Deenschenhoek	6	3	1	-	10		
Mariahout	14	1	-	1	16		
Grootteklasse (1964):							
zonder cultuurgrond	-	1	-	1	2		
< 1 ha	-	1	1	1	3		
1 - 5 ha	1	4	1	1	7		
5 - 7 ha	7	-	1	-	8		
7 - 10 ha	26	-	-	1	27		
10 - 15 ha	20	1	-	-	21		
≥ 15 ha	4	-	-	-	4		
De overneming vond plaats door:							
weduwe, na overlijden vorig							
bedrijfshoofd	2	-	1	-	3		
zoon van vader	21	1	1	1	24		
zoon van moeder	4	-	-	-	4		
familie lid van overige familie	21	1	1	1	24		
vreemde van vreemde	10	5	-	2	17		
Reden van overdracht door het vorig							
bedrijfshoofd:							
ouderdom	34	2	-	1	37		
overlijden	8	-	2	2	12		
bedrijfsverandering	8	2	1	-	11		
beroepsverandering	3	3	-	-	6		
opheffing van maatschap	5	-	-	-	5		
maatschap geworden	-	-	-	1	1		

Bronnen: Landbouwtellingformulieren en L.E.I.

OMVANG VAN HET GRONDVERKEER (1963 - 1964)

	Grondverkeer in ha 1)											Spec. groep	Totaal
	landbouwers (A en B)												
	1-5 ha	5-7 ha	7-10 ha	10-15 ha	15 ha	tot.	Groep C	Groep D					
Oppervlakte cultuurgrond van alle geregistreerden in ha	37	206	996	863	297	2399	166	63	78	2706			
Vergroting door:													
koop		1		4		5				5		5	
pacht		2	5	6		13	3			16		16	
administratieve oorzaak		0	0	3	0	3	1	0	1	5		5	
boedelscheiding							1			1		1	
pachtbeëindiging							1			1		1	
bedrijfsoverneming		5	19	10	18	52	10			62		62	
onbekend		0	6	5		11	4	1	0	16		16	
Alle vergrotingen		8	30	28	18	84	20	1	1	106		106	
Aantal gevallen		6	17	15	2	40	19	4	3	66		66	
Verkleiningen door:													
verkoop gemeente	1	2	0	5		8	13		1	22		22	
verkoop particulier	1		1	1		3	7	7		17		17	
verpachting								1		1		1	
pachtbeëindiging		1	2	2		5	4	2		11		11	
woningbouw etc.		1				1			0	1		1	
boedelscheiding								5		5		5	
splitsing		10				10		18		28		28	
admin. oorzaak			0	1		1	2	0	0	3		3	
onbekend	0		3	2	1	6	10	12	4	2		2	
Alle verkleiningen	2	14	6	11	1	34	36	45	5	120		120	
Aantal gevallen	4	6	12	11	2	35	14	15	6	70		70	

1) Exclusief grondverkeer < 10 are en door verdwijnen of nieuw ontstaan van bedrijven.

Bron: Aantekening D.B.H. op Landbouwtellingformulier.

VERKAVELING

	Aantal bedrijven																	Aant. kavels to- taal	Gem. kavel- groot- te in ha	
	to- taal	met kavel(s)															met ka- vels			
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		≥15		
dbouwers	12	-	1	1	4	1	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	12	3,9	1,03
- 5 ha	41	-	2	3	5	5	3	10	4	5	1	2	-	1	-	-	-	41	5,5	1,10
- 7 ha	127	-	1	7	12	15	17	14	18	11	6	9	5	5	3	-	4	127	6,7	1,25
- 10 ha	70	-	6	1	1	6	6	12	7	5	4	7	2	4	4	2	3	70	7,6	1,58
- 15 ha	17	-	1	-	1	2	-	2	1	-	1	-	3	2	2	-	2	17	10,2	1,78
≥ 15 ha	267	-	11	12	23	29	29	39	31	21	12	18	10	12	9	2	9	267	6,9	1,37
e landbouwers	53	-	2	1	3	5	5	8	4	3	1	7	5	4	4	-	1	53	7,7	1,31
le-Rixtel	35	-	1	2	7	9	4	5	3	1	-	2	-	-	1	-	-	35	5,0	1,71
k	52	-	1	4	6	4	6	7	7	5	2	4	2	2	-	-	2	52	6,9	1,46
tersbroek	51	-	1	2	2	5	4	8	11	6	4	2	-	4	-	1	1	51	7,0	1,26
shout	29	-	-	-	1	2	5	4	1	3	3	2	1	2	3	1	1	29	8,3	1,16
nschenhoek	47	-	6	3	4	4	5	7	5	3	2	1	2	-	1	-	4	47	6,2	1,44
iahout																				
geregistr.:																				
groep C:																				
1 ha	32	-	24	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	1,3	0,33
1 ha	38	-	15	7	7	3	2	2	-	-	1	-	-	1	-	-	-	38	2,8	1,26
otaal	83	-	39	15	7	3	2	2	-	-	1	-	-	1	-	-	-	70	2,1	1,00
groep D:																				
1 ha	15	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	1,0	0,46
1 ha	24	-	6	11	2	1	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	24	2,7	0,90
otaal	44	-	21	11	2	1	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	39	2,0	0,81
spec:																				
1 ha	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,0	0,08
1 ha	14	-	8	1	3	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	14	2,3	1,54
otaal	16	-	9	1	3	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	15	2,2	1,49
le geregis-																				
erden	410	-	80	39	35	33	31	45	32	22	13	18	10	13	9	2	9	391	5,3	1,33

on: Landbouwtellingformulieren 1959.

EIGENDOM EN PACT

	Gemeente				Noord- brabant
	Aarle- Rixtel	Beek en Donk	Lies- hout	de Meierij	
Aantal bedrijven: totaal	139	165	229	11739	45488
met de cultuurgrond in					
100% eigendom	66	84	118	5340	19700
≥ 50% eigendom	35	32	67	2642	10654
> 50% pacht	7	8	9	1404	6660
100% pacht	31	41	35	2353	8474
Oppervlakte cultuurgrond in ha	1077	1182	1726	73691	328921
waarvan % in eigendom	67	66	76	63	59
in pacht	33	34	24	37	41

Bron: C.B.S. 1959.

GEPACHTE GROND

	Oppervlakte pachtgrond in ha	Percentage gepacht								
		van ouders	langer dan 1 jaar		korter dan één jaar	van eigenaren in Nederland				
			met bedrijfsgebouwen	zonder bedrijfsgebouwen		land- of tuinbouwers	ov. particulieren	andere personen overheid	overige	
Gemeente:										in het buitenland
Aarle-Rixtel	352	16	63	37	-	46	27	18	9	-
Beek en Donk	405	39	58	42	0	51	19	26	1	3
Lieshout	413	21	54	45	1	54	23	17	6	-
de Meierij	27026	18	53	46	1	36	41	15	7	1
Noordbrabant	133711	14	41	58	1	27	41	21	7	4

BEDRIJFSGEBOUWEN

Aantal hoofdbedrijfsgebouwen																
vóór 1850 gebouwd		gebouwd tussen 1850-1914			gebouwd tussen 1915-1940			gebouwd na 1940			totaal					
		eigen- dom	pacht	to- taal	eigen- dom	pacht	to- taal	eigen- dom	pacht	to- taal	eigen- dom	pacht	to- taal			
Gemeente:																
Arle-Rixtel		19	3	22	38	8	46	16	3	19	6	2	8	79	16	95
Beek en Donk		14	5	19	49	10	59	20	8	28	10	-	10	93	23	116
Lieshout		25	3	28	52	7	59	54	10	64	23	1	24	154	21	175
Totaal		58	11	69	139	25	164	90	21	111	39	3	42	326	60	386
de Meierij		1202	443	1645	1939	517	2456	1447	306	1753	1216	211	1427	5804	1477	7281
Noord- brabant		3512	971	4483	7290	1502	8792	6735	1102	7837	4905	681	5586	22442	4256	26698

Bron: C.B.S. 1961.

VEESTALLING EN BEDRIJFSVOERING

	Aantal landbouwbedrijven						
	totaal	met een melkvee- stal gebouwd vóór 1940		met een loopstal voor jongvee	met één of meer ver- plaatsba- re weide- pompen	dat groen- voer pleegt in te kuilen	met groen- voer- silo's
		totaal	w.v. ge- moderni- seerd				
Gemeente:							
Aarle-Rixtel	95	75	49	-	27	84	2
Beek en Donk	116	100	68	1	40	98	6
Lieshout	175	143	88	-	59	147	44
Totaal	386	318	205	1	126	329	52
de Meierij	7281	5641	3417	91	3017	5560	1765
Noordbrabant	26698	20143	11530	376	11724	20687	5670

Bron: C.B.S. 1961.

VARKENSSCHUREN EN KIPPENHOKKEN

Aantal landbouwbedrijven									
	totaal	met afzonderlijke na 1940 gebouwde varkensschuur voor 30 of meer mestv.				met kippenhokken			
		totaal	aant. schuren met		met droog- voeding	voor 400 of meer leghen- nen per hok	voor 2000 of meer slachtk. p. hok	w.v. met automati- sche drink- watervoor- ziening	
			stal + buiten- omloop	andere stal					
Gemeente:									
Aarle-Rixtel	95	29	1	28	11	12	3	7	
Beek en Donk	116	18	-	18	6	12	1	7	
Lieshout	175	35	3	32	7	25	-	20	
Totaal	386	82	4	78	24	49	4	34	
de Meierij	7281	1175	89	1097	261	814	86	580	
Noordbrabant	26698	4094	269	3850	1172	3030	293	2186	

Bron: G.B.S. 1961.

OPENBARE NUTSVOORZIENINGEN

	Aantal bedrij- ven	Percentage aangesloten op:			
		telefoon	elec- trici- teitsnet	openb. water- leiding	norton- pomp
Gemeente:					
Aarle-Rixtel	149	38	97	58	9
Beek en Donk	170	34	95	47	6
Lieshout	240	25	98	40	10

Meierij	12263	25	97	62	6

Bron: C.B.S. Landbouwtelling 1960.

ONTWIKKELING VAN HET GRONDGEBRUIK

	Oppervlakte cultuurgrond in ha		Percentage cultuurgrond in gebruik als		
	totaal	indexcijfers (1910=100)	bouwland	grasland (incl. kunstw.)	tuinland
Gemeente:					
Aarle-Rixtel	1910	1184	100	45	55
	1930	1186	100	44	55
	1950	1128	95	43	55
	1955	1072	91	44	54
	1960	1077	91	41	56
Beek en Donk	1910	1448	100	43	57
	1930	1451	100	44	55
	1950	1257	87	50	48
	1955	1218	84	47	52
	1960	1180	81	39	58
Lieshout	1910	1192	100	54	46
	1930	1510	127	48	52
	1950	1614	135	43	56
	1955	1678	141	45	54
	1960	1725	145	34	65
De Meierij	1910	55498	100	51	47
	1930	61407	111	46	53
	1950	59968	108	42	56
	1955	58317	105	44	54
	1960	73880	133	44	53

N.B.: Vanaf 1950 gemeten maat.

Bron: C.B.S.

	Aantal be- drijven met cultuurground		Oppervlakte cultuurg. in ha		Percentage cultuurground in gebruik als					
					bouwland		grasland		tuinland	
	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964
Landbouwers										
1 - 5 ha	12	10	48	37	47	35	53	65	0	-
5 - 7 ha	41	34	252	206	46	37	53	62	1	1
7 - 10 ha	127	116	1062	996	46	38	53	60	1	2
10 - 15 ha	70	74	835	863	43	36	56	63	1	1
≥ 15 ha	17	16	310	297	45	42	52	56	3	2
Alle landbouwers	267	250	2507	2399	45	38	54	60	1	2
Aarle-Rixtel	53	50	535	512	46	36	53	61	1	3
Beek	35	27	298	245	45	40	53	57	2	3
Ruitersbroek	52	51	524	521	51	45	48	54	1	1
Lieshout	51	50	451	450	44	37	55	61	1	2
Deenschenhoek	29	25	280	241	48	38	51	61	1	1
Mariahout	47	47	419	430	40	31	59	68	1	1
Overige geregistreerden:										
groep C: < 1 ha	32	15	13	8	43	19	37	39	20	42
≥ 1 ha	38	43	132	158	36	44	61	51	3	5
totaal	70	58	145	166	36	43	59	50	5	7
groep D: < 1 ha	15	14	7	5	16	36	24	23	60	41
≥ 1 ha	24	20	58	58	45	43	55	57	-	0
totaal	39	34	65	63	40	42	50	54	10	4
spec.: < 1 ha	1	3	0	2	-	4	-	47	100	49
≥ 1 ha	14	20	49	76	30	21	28	23	42	56
totaal	15	23	49	78	30	21	28	24	42	55
Alle geregistreerden	391	365	2766	2706	44	38	53	59	3	3

Bron: Landbouwtellingformulieren 1959 en 1964.

	Opp.- vl. bouwl. in ha	Percentage bouwland beteeld met										ov. ge- was- sen	braak- land	
		granen					hakvruchten							
		tot.	rog- ge	haver	meng- sels	ove- rige	tot.	aard- appe- len	sui- ker- bieten		voeder- bieten			
									bieten	bieten				
Landbouwers														
1 - 5 ha	13	77	33	23	21	-	23	13	7	3	-	-	-	-
5 - 7 ha	75	81	39	9	33	-	19	13	2	4	-	-	-	-
7 - 10 ha	380	80	39	7	32	2	20	12	2	5	-	-	1	1
10 - 15 ha	313	81	40	6	32	3	19	11	3	4	-	-	1	1
≥ 15 ha	126	82	40	13	25	4	18	9	5	2	1	1	1	1
Alle landbouwers	907	82	40	8	32	2	18	11	3	4	0	0	0	0
Aarle-Rixtel	185	73	36	8	28	1	27	14	8	4	-	-	1	1
Beek	98	84	36	2	44	2	15	9	0	6	-	-	1	1
Ruitersbroek	233	85	41	11	32	1	15	8	2	4	1	1	0	0
Lieshout	165	84	46	9	27	2	16	11	1	4	-	-	-	-
Deenschenhoek	92	81	40	9	28	4	19	12	2	5	-	-	0	0
Mariahout	134	82	40	5	33	4	18	13	1	3	-	-	1	1
Ov. geregistr.:														
groep C:														
zonder cult.gr.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
< 1 ha	2	73	41	-	31	1	27	27	-	-	-	-	-	-
≥ 1 ha	70	91	61	16	14	0	9	6	1	2	-	-	-	-
totaal	72	90	60	16	14	0	10	7	1	2	-	-	-	-
groep D:														
zonder cult.gr.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
< 1 ha	2	65	6	8	43	8	35	25	6	4	-	-	-	-
≥ 1 ha	25	92	34	37	21	0	8	5	0	3	-	-	-	-
totaal	27	91	32	35	23	1	9	6	0	3	-	-	-	-
spec.: zonder														
cultuurgrond	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
< 1 ha	0	-	-	-	-	-	100	100	-	-	-	-	-	-
≥ 1 ha	16	55	30	-	24	1	45	33	6	6	-	-	-	-
totaal	16	55	30	-	24	1	45	36	4	5	-	-	-	-
Alle geregistreerden	1022	82	41	9	30	2	18	11	3	4	0	0	0	0

Bron: Landbouwtellingformulieren 1964.

GRASLAND

	Oppervlakte grasland in ha	Percentage grasland	
		tijdelijk	blijvend
Landbouwers			
1 - 5 ha	24	3	97
5 - 7 ha	129	4	96
7 - 10 ha	600	5	95
10 - 15 ha	540	6	94
≥ 15 ha	166	1	99
Alle landbouwers	1459	5	95
Aarle-Rixtel			
Beek	315	3	97
Ruitersbroek	140	8	92
Lieshout	283	4	96
Deenschenhoek	280	3	97
Mariahout	147	5	95
	294	7	93
Ov. geregistreerden:			
groep C: < 1 ha	3	13	87
≥ 1 ha	81	3	97
totaal	84	3	97
groep D: < 1 ha	2	-	100
≥ 1 ha	33	6	94
totaal	35	6	94
spec.: < 1 ha	1	-	100
≥ 1 ha	17	9	91
totaal	18	9	91
Alle geregistreerden	1596	5	95

Bron: Landbouwtellingformulieren 1964.

- 64 -

	Oppervlakte tuinbouwgewassen in ha					
	totaal	in de open grond				onder glas
		groenten	fruit	klein fruit	ov. gewassen	
Landbouwers						
1 - 5 ha	-	-	-	-	-	-
5 - 7 ha	3,00	2,00	1,00	-	-	-
7 - 10 ha	17,41	12,05	3,75	1,35	0,25	0,01
10 - 15 ha	11,67	7,65	3,57	0,45	-	-
≥ 15 ha	5,49	-	5,44	0,05	-	-
Alle landbouwers	37,57	21,70	13,76	1,85	0,25	0,01
Aarle-Rixtel	13,01	8,18	4,83	-	-	-
Beek	6,90	5,40	1,15	0,35	-	-
Ruitershoek	5,70	2,65	2,87	0,18	-	-
Lieshout	7,55	3,32	3,65	0,32	0,25	0,01
Deenschenhoek	1,25	1,25	-	-	-	-
Mariahout	3,16	0,90	1,26	1,00	-	-
Ov. geregistreerden:						
groep C: < 1 ha	3,26	0,88	1,81	0,20	0,20	0,17
≥ 1 ha	8,33	1,68	6,14	0,23	0,28	-
totaal	11,59	2,56	7,95	0,43	0,48	0,17
groep D: < 1 ha	2,23	0,08	1,60	0,15	0,40	-
≥ 1 ha	0,25	-	-	0,25	-	-
totaal	2,48	0,08	1,60	0,40	0,40	-
spec.: < 1 ha	0,77	0,37	0,15	-	0,20	0,05
≥ 1 ha	48,66	26,82	16,86	4,11	-	0,87
totaal	49,43	27,19	17,01	4,11	0,20	0,92
Alle geregistreerden	101,07	51,53	40,32	6,79	1,33	1,10

Bron: Landbouwtellingformulieren 1964.

	Aantal bedrijven		Aantal melkkoeien per				Per 100 melkkoeien		Bedrijven met mestkalv.		Bedrijven met ov. mestv.	
			100 ha cul-tuurgrond		100 ha gras-land		aant. kalv.		aant. bedr.		aant. bedr.	
	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964
Landbouwers												
1 - 5 ha	12	10	85	107	160	165	25	20	-	-	-	-
5 - 7 ha	41	34	74	99	139	159	34	43	3	28	2	4
7 - 10 ha	127	116	76	96	144	160	38	49	12	5	10	1
10 - 15 ha	70	74	73	91	129	145	39	52	10	4	10	3
≥ 15 ha	17	16	55	74	104	133	44	58	6	7	6	2
Alle landbouwers	267	250	72	92	134	151	38	50	31	7	28	2
Aarle-Rixtel	53	50	66	91	123	148	36	51	7	2	8	2
Beek	35	27	70	79	132	139	41	52	1	4	2	1
Ruitersbroek	52	51	69	84	143	155	48	56	5	10	2	1
Lieshout	51	50	78	93	140	150	34	53	6	7	8	3
Deenschenhoek	29	25	76	99	137	161	32	43	2	11	3	1
Mariahout	47	47	78	103	131	151	37	44	10	9	5	2
Ov. geregistreerden:												
groep C: zonder cult.-grond												
< 1 ha	13	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
≥ 1 ha	32	15	8	39	19	100	33	-	-	-	-	-
totaal	38	43	64	42	103	83	48	57	1	20	4	6
groep D: zonder cult.-grond												
< 1 ha	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
≥ 1 ha	15	14	-	55	-	180	67	33	-	-	-	-
totaal	24	20	45	43	80	76	32	60	1	7	1	7
spec.: zonder cult.gr.	44	37	40	44	76	81	36	57	1	7	1	7
< 1 ha	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
≥ 1 ha	1	3	-	252	-	533	50	-	-	-	-	-
totaal	14	20	24	22	72	96	28	82	2	9	2	2
Alle geregistreerden	16	25	24	27	72	114	38	67	2	9	2	2
	410	388	70	86	130	145	38	50	35	8	35	3

Bron: Landbouwtellingformulieren 1959 en 1964.

MELKKOEIEN

	Aantal bedrijven														Gemiddeld aantal melkkoeien per bedrijf met melkkoeien		
	met melkkoeien																
	totaal		geen		1 - 5		6 - 9		10 - 14		15 - 19		totaal				
	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	
Landbouwers																	
1 - 5 ha	12	10	1	-	10	9	1	1	-	-	-	-	-	11	10	3,7	4,0
5 - 7 ha	41	34	-	-	32	13	9	20	-	1	-	-	-	41	34	4,6	5,0
7 - 10 ha	127	116	-	-	30	11	96	72	1	33	-	-	-	127	116	6,4	8,2
10 - 15 ha	70	74	-	-	7	1	42	25	19	43	2	5	70	74	8,7	10,6	
≥ 15 ha	17	16	-	-	-	-	7	3	10	4	-	9	17	16	10,1	13,8	
Alle landbouwers	267	250	1	-	79	34	155	121	30	81	2	14	266	250	6,8	8,8	
Aarle-Rixtel	53	50	-	-	14	6	35	24	4	15	-	5	53	50	6,6	9,3	
Beek	35	27	1	-	13	6	19	17	2	4	-	-	34	27	6,1	7,2	
Ruitersbroek	52	51	-	-	14	8	31	24	7	17	-	2	52	51	7,0	8,6	
Lieshout	51	50	-	-	13	6	32	27	6	15	-	2	51	50	6,9	8,4	
Deenschenhoek	29	25	-	-	8	2	14	8	7	15	-	-	29	25	7,3	9,5	
Mariahout	47	47	-	-	17	6	24	21	4	15	2	5	47	47	7,0	9,4	
Ov. geregistreerden:																	
groep C: zonder cult.gr.	13	18	13	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
< 1 ha	32	15	31	13	1	2	-	-	-	-	-	-	1	2	1,0	1,5	
≥ 1 ha	38	43	11	15	23	24	3	4	1	-	-	-	27	28	3,1	2,4	
totaal	83	76	55	46	24	26	3	4	1	-	-	-	28	30	3,0	2,3	
groep D: zonder cult.gr.	5	3	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
< 1 ha	15	14	15	11	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1,0	
≥ 1 ha	24	20	11	8	13	12	-	-	-	-	-	-	13	12	2,0	2,1	
totaal	44	37	31	22	13	15	-	-	-	-	-	-	13	15	2,0	1,9	
spec.: zonder cultuurgrond	1	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
< 1 ha	1	3	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	4,0	
≥ 1 ha	14	20	10	15	4	4	-	1	-	-	-	-	4	5	3,0	3,4	
totaal	16	25	12	19	4	5	-	1	-	-	-	-	4	6	3,0	3,5	
Alle geregistreerden	410	388	99	87	120	80	158	126	31	81	2	14	311	301	6,2	7,7	

Bron: Landbouwtellingformulieren 1959 en 1964.

MELKPRODUCTIE

	1956	1958	1961	1963
Aantal gecontroleerde koeien:				
Aarle-Rixtel	135	176	261	313
Beek en Donk	198	258	299	397
Lieshout	290	378	510	549
Noordbrabant M.R.IJ.	33148	38099	45988	53392
Gemiddelde opbrengst in kg:				
Aarle-Rixtel	4069	4165	4237	4235
Beek en Donk	4229	4293	4159	4276
Lieshout	3804	4273	4279	4315
Noordbrabant M.R.IJ.	4178	4337	4293	4331
Gemiddeld vetgehalte in %:				
Aarle-Rixtel	3,47	3,48	3,54	3,60
Beek en Donk	3,62	3,65	3,64	3,65
Lieshout	3,58	3,62	3,62	3,64
Noordbrabant M.R.IJ.	3,61	3,60	3,63	3,66

- 67 -

Bron: Jaarverslagen Centrale Melkcontrole Dienst.

VARKENSHOUDERIJ

Bijlage 36

	Aantal bedrijven met													Gemiddeld aantal	
														mestv.	fokzeug
	mestvarkens							fokzeugen						p. bedr.	per bec
	1/9	10/19	20/29	30/49	50/99	≥ 100	tot.	1/4	5/9	10/14	15/19	≥ 20	tot.	m. mestv.	m. fokz
Landbouwbedrijven met	1 - 5 ha	-	1	1	-	-	2							18,5	
	5 - 7 ha	3	4	-	-	1	8							17,8	
	7 - 10 ha	2	1	3	5	5	17							40,8	
	10 - 15 ha	3	1	3	1	2	10							23,1	
	≥ 15 ha	-	-	-	-	-	-							-	
	totaal	8	7	7	6	8	37							30,6	
	Aarle-Rixtel	1	2	2	3	3	11							32,6	
	Beek	-	2	1	-	-	3							14,7	
	Ruitersbroek	2	-	-	1	1	4							32,3	
	Lieshout	1	-	2	-	3	6							37,5	
	Deenschen- hoek	2	-	-	-	-	3							35,3	
	Mariahout	2	3	2	2	1	10							24,0	
	1 - 5 ha							2	-	-	-	-	2		3,5
	5 - 7 ha							4	5	1	-	-	10		5,3
	7 - 10 ha							13	11	9	1	1	35		7,8
	10 - 15 ha							6	7	5	2	5	25		11,8
	≥ 15 ha							1	-	-	-	2	3		20,7
Landbouwbedrijven met	totaal							26	23	15	3	8	75		9,2
	Aarle-Rixtel							3	2	3	-	3	11		14,7
	Beek							6	-	-	-	1	7		6,0
	Ruitersbroek							5	5	5	2	3	20		11,1
	Lieshout							5	7	5	1	1	19		8,6
	Deenschenhoek							3	3	1	-	-	7		5,6
	Mariahout							4	6	1	-	-	11		5,5
	1 - 5 ha	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	45,0	8,0
	5 - 7 ha	10	1	1	-	-	12	2	8	1	1	-	12	5,8	7,7
	7 - 10 ha	30	8	4	1	2	46	10	23	9	2	2	46	12,9	8,3
	10 - 15 ha	19	5	-	4	-	28	3	11	9	4	1	28	9,2	9,4
	≥ 15 ha	8	1	-	1	1	11	2	4	5	-	-	11	12,7	8,5
	totaal	67	15	5	7	3	98	17	47	24	7	3	98	11,3	8,6
	Aarle-Rixtel	11	3	1	1	1	18	4	7	5	-	2	18	16,9	9,6
	Beek	4	2	2	-	1	9	2	6	1	-	-	9	17,9	6,6
	Ruitershoek	12	7	-	2	1	22	4	11	4	3	-	22	12,4	8,5
	Lieshout	17	1	-	2	-	20	5	7	6	2	-	20	6,5	7,8
	Deenschen- hoek	6	1	1	-	-	8	1	4	2	1	-	8	7,4	8,3
	Mariahout	17	1	1	2	-	21	1	12	6	1	1	21	8,5	9,5
Overige geregistreerden:	groep C	9	3	1	4	-	17	9	2	1	-	-	12	15,1	3,9
	groep D	6	1	-	-	-	7	4	-	-	-	-	4	3,1	1,5
	speciaal	3	1	1	1	2	10	-	3	-	1	-	4	52,0	10,3
	Alle geregistreerden	93	27	14	18	13	169	56	75	40	11	11	193	17,8	8,4

Bron: Landbouwtellingformulieren 1964.

	Aantal bedrijven										Gem. aant. legghennen per bedrijf met legghennen
	tot.	met			legghennen				met leg- hennen		
		geen	1-99	100 199	200 299	300 499	500 999	≥ 1000			
Landbouwers	10	4	3	-	2	1	-	-	6	162	
1 - 5 ha	34	10	10	10	1	1	2	-	24	137	
5 - 7 ha	116	31	32	28	9	13	3	-	85	160	
7 - 10 ha	74	22	20	16	9	5	2	-	52	160	
10 - 15 ha	16	4	7	5	-	-	-	-	12	90	
≥ 15 ha	250	71	72	59	21	20	7	-	179	153	
Alle landbouwers											
Aarle-Rixtel	50	20	14	9	3	3	1	-	30	151	
Beek	27	6	8	6	3	2	2	-	21	174	
Ruitersbroek	51	9	12	12	7	9	2	-	42	202	
Lieshout	50	13	18	11	3	3	2	-	37	135	
Deenschenhoek	25	5	7	9	3	1	-	-	20	120	
Mariahout	47	18	13	12	2	2	-	-	29	111	
Overige geregistreerden:											
groep C: zonder cult.-											
gr.	18	10	4	1	3	-	-	-	8	114	
< 1 ha	15	11	4	-	-	-	-	-	4	61	
≥ 1 ha	43	25	13	3	-	1	-	1	18	161	
totaal	76	46	21	4	3	1	-	1	30	135	
groep D: zonder cult.-											
gr.	3	2	1	-	-	-	-	-	1	70	
< 1 ha	14	7	6	1	-	-	-	-	7	63	
≥ 1 ha	20	5	11	2	1	1	-	-	15	85	
totaal	37	14	18	3	1	1	-	-	23	78	
spec.: zonder cult.gr.	2	1	-	-	-	-	-	1	1	1800	
< 1 ha	3	2	-	1	-	-	-	-	1	100	
≥ 1 ha	20	11	2	3	-	1	2	1	9	422	
totaal	25	14	2	4	-	1	2	2	11	518	
Alle geregistreerden	388	145	113	70	25	23	9	3	243	160	

Bron: Landbouwtellingformulieren 1964.

MELKMACHINES

	Percentage melk- machines op land- bouwbedrijven
Aantal melkkoeien per bedrijf	
1 - 9	34
6 - 9	50
10 - 14	78
15 - 19	93
Alle bedrijven met ≥ 7 koeien	68
Alle bedrijven met melkkoeien	47
Aarle-Rixtel	43
Beek	31
Ruitersbroek	51
Lieshout	47
Deenschenhoek	41
Mariahout	58

Bron: Landbouwtellingformulieren 1964.

TREKKRACHT OP DE BEDRIJVEN

	Aantal bedrijven				Gen. aant. werkpaarden per bedr. met werkpaar- den
	totaal	met trekker(s)	met werk- paard(en)	met werk- paard(en) + trekker(s)	
Landbouwers					
1 - 5 ha	10	2	5	-	3 1,0
5 - 7 ha	34	-	30	-	4 1,0
7 - 10 ha	116	3	98	6	9 1,0
10 - 15 ha	74	14	54	3	3 1,1
≥ 15 ha	16	2	6	7	1 1,3
Alle landbouwers	250	21	193	16	20 1,1
Aarle-Rixtel	50	5	40	2	3 1,0
Beek	27	-	24	2	1 1,2
Ruitersbroek	51	6	35	4	6 1,1
Lieshout	50	1	40	5	4 1,0
Deenschenhoek	25	2	20	1	2 1,0
Mariahout	47	7	34	2	4 1,1
Overige geregistreerden:					
groep C: zonder cult.gr.	18	-	-	-	18 -
< 1 ha	15	-	-	-	15 -
≥ 1 ha	43	2	9	1	31 1,0
totaal	76	2	9	1	64 1,0
groep D: zonder cult.gr.	3	-	-	-	3 -
< 1 ha	14	-	-	-	14 -
≥ 1 ha	20	-	5	-	15 1,0
totaal	37	-	5	-	32 1,0
spec.: zonder cult.gr.	2	-	-	-	2 -
< 1 ha	3	2	-	-	1 -
≥ 1 ha	20	10	4	2	4 1,0
totaal	25	12	4	2	7 1,0
Alle geregistreerden	388	35	211	19	123 1,1

Bron: Landbouwtellingformulieren 1964.

	Aantal arbeidskrachten																		Oppervl. cult.gr. per mannelijke arbeidskracht			
	Aantal bedrijven				bedrijfshoofd				meewerkende gezinsleden				vrije arbeidskrachten				totaal					
	mannen		vrouwen		mannen		vrouwen		mannen		vrouwen		mannen		vrouwen		mannen				vrouwen	
	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964	1959	1964			1959	1964
Landbouwers																						
1 - 5 ha	12	10	11	9	3	1	4	2	8	6	-	-	-	-	15	11	11	7	3,20	3,36		
5 - 7 ha	41	34	45	34	7	4	16	9	31	26	-	-	-	-	61	43	38	30	4,13	4,79		
7 - 10 ha	127	116	133	111	13	6	47	41	123	75	2	3	1	1	182	155	137	82	5,84	6,42		
10 - 15 ha	70	74	73	73	4	1	55	35	60	38	1	8	-	1	129	116	64	40	6,47	7,44		
≥ 15 ha	17	16	17	15	1	1	21	18	20	9	2	1	-	-	40	34	21	10	7,75	8,74		
Alle landbouwers	267	250	279	242	28	13	143	105	242	154	5	12	1	2	427	359	271	169	5,87	6,68		
Aarle-Rixtel	53	50	53	46	4	3	33	25	38	24	4	6	-	1	80	77	42	28	5,94	6,65		
Beek	35	27	45	25	3	2	24	14	32	10	-	1	1	-	69	40	36	12	4,32	6,13		
Rijtersbroek	52	51	48	50	6	2	35	21	51	29	-	2	-	-	83	73	57	31	6,31	7,14		
Lieshout	51	50	55	49	5	3	20	24	48	42	1	1	-	1	76	74	53	46	5,93	6,08		
Deenschenhoek	29	25	32	26	2	-	13	9	32	16	-	-	-	-	45	35	34	16	6,22	6,89		
Mariahout	47	47	46	46	8	3	18	12	41	33	-	2	-	-	64	60	49	36	6,55	7,17		

Bron: Landbouwtellingformulieren 1959 en 1964.

N.B. Vaste en tijdelijke arbeidskrachten te zamen.

BEDRIJFSUITKOMSTEN

	1963/1964		1964	
	Deelnemers L.E.I. boekhou- ding, gemengde bedr. op zandgr. cons. Eindhoven 1)		Landbouwers in de ruilver- kaveling Lieshout 2)	
	7 - 10 ha	10 - 15 ha	7 - 10 ha	10 - 15 ha
Aantal bedrijven	18	19	116	74
Gemiddelde bedrijfsgrootte in ha	8,3	12,5	8,6	11,7
Percentage bouwland (incl. tuinbouw)	37	38	40	37
Percentage grasland	63	62	60	63
Gem. aantal koeien per bedrijf	9,0	12,4	8,2	10,6
Gem. aantal mestvarkens per bedrijf	23,2	13,5	11,1	6,6
Gem. aantal fokzeugen per bedrijf	11,3	6,7	5,7	7,5
Gem. aantal leghebben per bedrijf	199	135	118	112
Aantal volwaardige arbeidskrachten per bedrijf	1,2	1,4	1,4 ³⁾	1,6 ³⁾
Opbrengst per f.100,- kosten (gld.)	101	104	.	.
Arbeidsinkomen van het bedrijf (gld.)	11800	13850	.	.
Arbeidsinkomen van de ondernemer (gld.)	10300	10750	.	.
Netto-overschot per ha (gld.)	88	148	.	.

1) Bron: L.E.I.

2) Bron: Landbouwtellingformulier 1964.

3) Mannelijke arbeidskrachten volgens de Landbouwtellingformulieren.

LEEFTIJD VAN DE BEDRIJFSHOOFDEN

- 74 -

	Aantal bedrijfshoofden							Gemiddel- de leef- tijd in jaren
	totaal	in de leeftijdsklasse						
		< 35 jaar	35 - 44 jaar	45 - 49 jaar	50 - 54 jaar	55 - 64 jaar	≥ 65 jaar	
Landbouwers								
1 - 5 ha	10	1	1	2	1	3	2	56
5 - 7 ha	34	8	5	3	4	9	5	49
7 - 10 ha	116	22	25	14	14	25	16	49
10 - 15 ha	74	14	21	8	10	13	8	47
≥ 15 ha	16	2	3	-	1	6	4	54
Alle landbouwers	250	47	55	27	30	56	35	49
Aarle-Rixtel	50	10	11	5	6	9	9	49
Beek	27	2	2	4	6	8	5	54
Ruitersbroek	51	9	12	5	5	12	8	49
Lieshout	50	8	10	6	6	11	9	50
Deenschenhoek	25	5	5	3	3	7	2	48
Mariahout	47	13	15	4	4	9	2	44
Overige geregistreerden								
groep C:								
zonder cultuurgrond	18	2	6	2	3	5	-	48
< 1 ha	15	1	6	2	2	4	-	47
≥ 1 ha	43	4	13	7	6	10	2	48
totaal	76	7	25	11	11	19	2	48
groep D:								
zonder cultuurgrond	3	-	-	-	1	1	1	64
< 1 ha	14	-	-	-	-	2	12	71
≥ 1 ha	20	-	2	-	-	5	13	65
totaal	37	-	2	-	1	8	26	67
Speciaal:								
zonder cultuurgrond	2	-	1	1	-	-	-	42
< 1 ha	3	-	2	-	-	-	1	48
≥ 1 ha	20	3	8	-	3	2	-	43
totaal	25	3	11	1	3	2	1	43
Alle geregistreerden	388	57	93	39	45	85	64	50

1) Waarvan 1 niet natuurlijke persoon. 2) Waarvan 3 niet natuurlijke personen.

Bron: Landbouwteelingformulieren 1964.

ARBEIDSKRACHTEN NAAR ONDERWIJS

Aantal mannelijke arbeidskrachten											
		werkzaam op het bedrijf			waarvan						
		niet volledig t.w.			2 à 3 d. p. week			met land- of tuinb. on-derwijs		zonder land- of tuinbouw onderwijs	
								4 à 5 d. p. week	hoger of middelb.		
		totaal	volle- dig	4 à 5 d. p. week	2 à 3 d. p. week	hoger of middelb.	lager	overig			
Bedrijfs- hoofden	Aarle-Rixtel	117	92	5	20	5	26	52	34		
	Beek en Donk	147	109	4	34	5	23	64	55		
	Lieshout	200	162	9	29	6	17	105	72		
	Meierij	8534	6495	452	1587	350	2023	3083	3078		
	Noordbrabant	32564	26164	1547	4853	1816	6668	12447	11633		
	Nederland	220342	177758	10431	32153	14179	38257	66477	101429		
Meewer- kende zoons	Aarle-Rixtel	34	31	-	3	-	10	14	10		
	Beek en Donk	53	48	2	3	4	23	11	15		
	Lieshout	62	52	1	9	4	21	14	23		
	Meierij	2405	1922	118	365	190	1085	475	655		
	Noordbrabant	9951	8042	473	1436	941	4335	2089	2586		
	Nederland	62648	49244	3476	9928	7083	26783	10911	17871		
Vreemde arbeids- krachten	Aarle-Rixtel	11	10	1	-	-	-	5	6		
	Beek en Donk	8	8	-	-	-	1	3	4		
	Lieshout	7	4	1	2	-	-	3	4		
	Meierij	102	515	91	96	16	106	167	413		
	Noordbrabant	4010	3279	289	442	122	444	679	2765		
	Nederland	61896	55540	2399	3957	2020	6118	7972	45786		

Bron: C.B.S.-december 1962.

	Aantal bedrijven	Bedrijfshoofden van 50 jaar en ouder						zonder opvolgers	
		totaal	met opvolging		mogelijk	aantal bedrijven		oppervl. cult.gr.	
			één zoon	2 zoons					
Landbouwers									
1 - 5 ha	10	6	3	-	-	3	10		
5 - 7 ha	34	18	7	2	-	9	54		
7 - 10 ha	116	55	32	3	5	15	123		
10 - 15 ha	74	31	20	4	4	3	36		
≥ 15 ha	16	11	6	5	-	-	-		
Alle landbouwers	250	121	68	14	9	30	223		
Aarle-Rixtel									
Beek	50	24	11	6	1	6	48		
Ruitersbroek	27	19	8	2	2	7	48		
Lieshout	51	25	15	3	3	4	28		
Deenschenhoek	50	26	17	2	1	6	46		
Mariahout	25	12	7	-	1	4	32		
	47	15	10	1	1	3	21		
Spec. bedrijven									
< 1 ha	3	1	-	-	-	1	1		
≥ 1 ha	20	5	1	1	1	2	9		
Totaal	23	6	1	1	1	3	10		

Bron: Landbouwtellingformulieren 1964.

Bron: Landbouwtellingformulieren 1964.

In de reeks Verslagen van het Landbouw-Economisch Instituut zijn op dit gebied reeds verschenen of verschijnen binnenkort:

- Verslag No. 60 Slangenborg. Sociaal-economische schets van een ruilverkaveling in het Groninger landschap Westervolde, januari 1964.
- Verslag No. 63 Mierlo. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied tussen Eindhoven en Helmond, februari 1964.
- Verslag No. 70 Sleenerstroom. Een sociaal- en bedrijfseconomisch onderzoek in het ruilverkavelingsgebied ten westen van Emmen, april 1964.
- Verslag No. 74 Vries. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied in het noorden van Drenthe, april 1964.
- Verslag No. 78 Rijsbergen. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied ten zuiden van Breda, mei 1964.
- Verslag No. 86 Genemuiden. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsblok aan het Zwarte Water, juni 1964.
- Verslag No. 91 Bergen. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsblok in Noord-Limburg, juli 1964.
- Verslag No. 101 Zuiddorpe-Clinge. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsgebied in de grensstreek van oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen, september 1964.
- Verslag No. 102 Oukoop-Kortrijk. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsblok in het Utrechtse weidegebied, september 1964.
- Verslag No. 103 Budel-Strijper Aa. Sociaal-economische schets van twee ruilverkavelingsgebieden in de Brabantse Kempen, november 1964.
- Verslag No. 108 Luttenberg. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied in Salland, januari 1965.
- Verslag No. 109 Meeden-Scheemda. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsgebied in het Oud-Oldambt, januari 1965.
- Verslag No. 110 Ooststellingwerf. Sociaal-economische schets van een ruilverkavelingsgebied in het zuiden van de Friese Wouden, januari 1965.
- Verslag No. 120 Lieshout. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied ten noordwesten van Helmond, februari 1965.
- Verslag No. 121 Land van Swentibold. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied in Zuid-Limburg, maart 1965.
- Verslag No. 122 Houtse Polders. Sociaal-economische schets van het ruilverkavelingsgebied ten noorden van Breda, maart 1965.